

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
GRUDZIEŃ 2016**

PL ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 339

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz),
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Elżbieta Adamowicz
Małgorzata Krypa

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną
Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2016

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 339. W badaniu uczestniczyło 301 przedsiębiorstw. Metodyka badania koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	6
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	8
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	9
	1) Produkcja	9
	2) Zamówienia	11
	3) Zamówienia eksportowe	13
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	15
	5) Ceny	17
	6) Zatrudnienie	19
	7) Sytuacja finansowa	21
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	23
III.	SUMMARY	25
IV.	KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W 2016 ROKU.....	26

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W grudniu 2016 r. wartość ogólnego wskaźnika koniunktury zwiększyła się w skali miesiąca o 0,5 pkt. Obecna wartość wskaźnika, -10,2 pkt., jest wyższa od wartości sprzed roku o 0,9 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika koniunktury obniżyła się w ciągu miesiąca o 0,9 pkt. i wynosi -11,8 pkt. Jest niższa niż przed rokiem o 0,4 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika zwiększyła się o 12,2 pkt. do poziomu +2,9 pkt. i jest wyższa od wartości sprzed roku o 12,2 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa poprawa koniunktury miała miejsce tylko w przedsiębiorstwach zatrudniających 51-250 pracowników. Dla tej grupy wartość wskaźnika koniunktury wzrosła o 4,3 pkt. Największy spadek wartości wskaźnika koniunktury, o 6,5 pkt., odnotowano dla grupy przedsiębiorstw zatrudniających 251-500 pracowników. Najniższą wartość, -15,0 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających do 50 osób, a najwyższą, -4,8 pkt., dla przedsiębiorstw dużych, o zatrudnieniu 501-2000 pracowników.

3. W przekroju według głównych grup produktowych poprawę koniunktury zanotowano w dwóch grupach przedsiębiorstw: produkujących półprodukty (wzrost wartości wskaźnika o 0,6 pkt.) i dobra inwestycyjne (o 4,5 pkt.). Największy spadek wartości wskaźnika, o 8,6 pkt., miał miejsce w grupie przedsiębiorstw wytwarzających dobra konsumpcyjne trwałego użytku. Najniższą wartość, -15,5 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla przedsiębiorstw produkujących półprodukty, a najwyższą, -3,3 pkt., dla przedsiębiorstw zajmujących się produkcją dóbr inwestycyjnych.

4. W przekroju regionalnym poprawę koniunktury odnotowano w dziewięciu województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim i – największą (wartość wskaźnika wzrosła o 22,5 pkt.) – zachodniopomorskim. W pozostałych województwach koniunktura pogorszyła się; najbardziej w województwie warmińsko-mazurskim (spadek wartości wskaźnika o 23,5 pkt.). Najwyższą wartość, +1,4 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla województwa podkarpackiego, a najniższą, -28,9 pkt., dla województwa podlaskiego.

5. W tym badaniu zmiany wartości wskaźnika koniunktury były niewielkie. Tylko w sektorze publicznym miał miejsce nietypowy dla tej pory roku wzrost wartości wskaźnika. Roczne zmiany wartości zarówno wskaźnika koniunktury jak i sald odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety są niższe niż w poprzednim badaniu. Przewidywania dotyczące najbliższych miesięcy są bardziej optymistyczne. Mniejszy pesymizm wykazują przedsiębiorcy z sektora publicznego. Należy jednak spodziewać się poprawy koniunktury w przemyśle przetwórczym w nadchodzących miesiącach. Pozytywne oddziaływanie czynników sezonowych ujawnia się zwykle na przełomie I i II kwartału.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w skali miesiąca o 2,6 pkt. do wysokości -10,0 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 1,4 pkt. Niższą niż przed miesiącem wartość salda zanotowano zarówno dla firm prywatnych jak i publicznych. Największy spadek wartości salda miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 5,7 pkt.), a największy wzrost w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 7,8 pkt.). Firmy przewidują dalszy spadek wielkości produkcji w najbliższych miesiącach.

7. W ciągu miesiąca wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień ogółem obniżyła się o 1,3 pkt. Obecnie wynosi -15,3 pkt. i jest wyższa od wartości sprzed roku o 2,7 pkt. Spadek zamówień ogółem odnotowały tylko przedsiębiorstwa prywatne. Publiczne informują o wzroście zamówień. Największy spadek zamówień miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zmniejszyła się o 17,3 pkt.), a największy wzrost w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 0,6 pkt.). Firmy spodziewają się dalszego spadku zamówień ogółem w nadchodzących miesiącach.

8. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych zwiększyła się w skali miesiąca o 3,5 pkt. do poziomu -16,7 pkt. W skali roku miał miejsce niewielki spadek, wynoszący 0,1 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano tylko dla firm publicznych. Największy wzrost wartości salda miał miejsce w produkcji półproduktów (o 9,2 pkt.), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 17,1 pkt.). Oczekiwania na najbliższe miesiące także są odmienne. Firmy prywatne przewidują wzrost zamówień eksportowych, a publiczne prognozują ich spadek.

9. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o poziom zapasów zwiększyła się w ciągu miesiąca o 0,2 pkt. Wzrost wartości salda miał miejsce tylko w firmach publicznych. Obecna wartość salda, +3,9 pkt., jest niższa od wartości sprzed roku o 0,2 pkt. Największy wzrost zapasów miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zwiększyła się o 7,0 punktów), a największy spadek w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 2,3 pkt.). Przewidywany jest spadek zapasów w kolejnych miesiącach.

10. Zmiany cen są różne w obu sektorach własnościowych – wartość salda wzrosła dla firm prywatnych, a spadła dla firm publicznych. Obecna wartość salda ogółem wynosi -0,7 pkt. i jest wyższa niż przed miesiącem o 1,7 pkt., a od wartości sprzed roku o 2,3 pkt. Największy wzrost poziomu cen miał miejsce w produkcji półproduktów (o 9,2 pkt.), a największy spadek w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 10,9 pkt.). Przewidywany jest znaczny wzrost cen wyrobów gotowych w nadchodzących miesiącach.

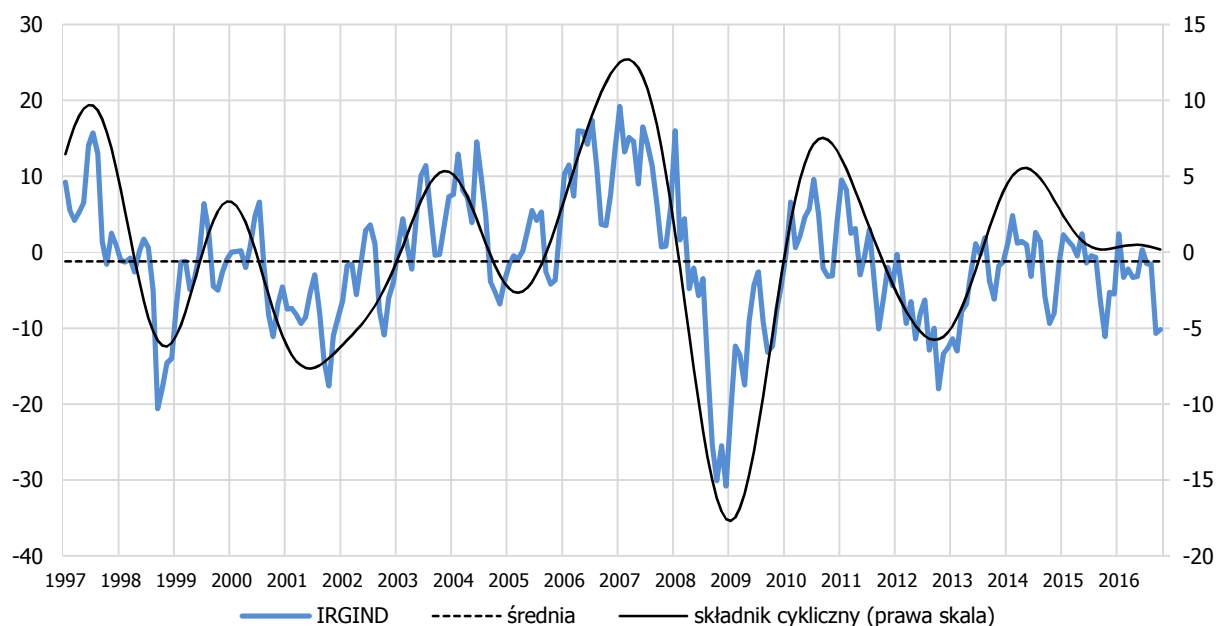
11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia wzrosła w porównaniu z listopadem o 1,4 pkt. i wynosi -4,1 pkt. Jest jednak niższa od wartości sprzed roku o 4,9 pkt. Tylko firmy publiczne zwiększyły zatrudnienie. Prywatne informują o jego spadku. Największy wzrost zatrudnienia miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda wyższa o 4,3 pkt. niż przed miesiącem), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o -12,1 pkt.). Firmy z obu sektorów własnościowych zapowiadają zmniejszenie zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw pogorszyła się. Spadek wartości salda odnotowano zarówno dla firm prywatnych jak i publicznych. Obecna wartość salda wynosi -11,5 pkt. i jest niższa od wartości sprzed miesiąca o 3,8 pkt. W ciągu roku obniżyła się o 3,1 pkt. Największe pogorszenie się sytuacji finansowej nastąpiło w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (spadek wartości salda o 13,3 pkt.), a największa poprawa w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 21,5 pkt.). Firmy spodziewają się dalszego pogarszania się ich sytuacji finansowej w kolejnych miesiącach.

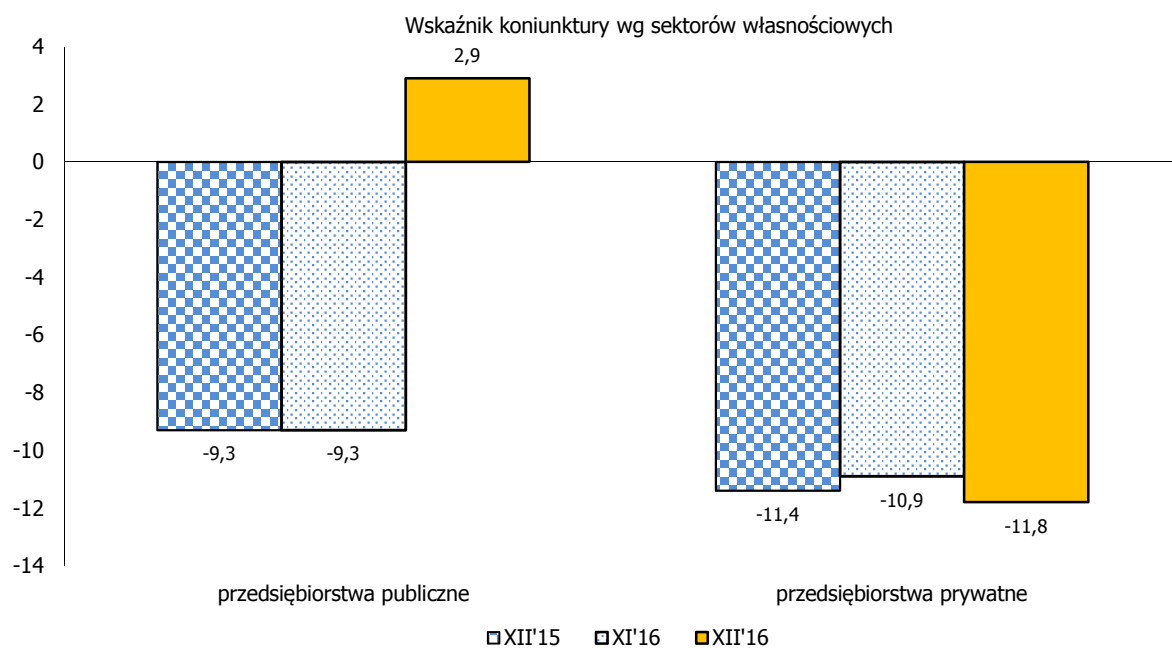
13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną ocenę sytuacji gospodarczej w kraju zwiększyło swoją wartość o 0,2 pkt. Obecnie wynosi -26,1 pkt. i jest o 9,8 pkt. niższa do wartości sprzed roku. Gorzej niż przed miesiącem sytuację gospodarczą w kraju oceniają przedsiębiorstwa prywatne. Dla firm publicznych wartość salda wzrosła. Wzrost wartości salda zanotowano jedynie w produkcji półproduktów (o 5,1 pkt.), a największy spadek w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 8,9 pkt.). Firmy przewidują, że ogólna sytuacja gospodarcza w kraju w najbliższym okresie będzie w dalszym ciągu się pogarszała.

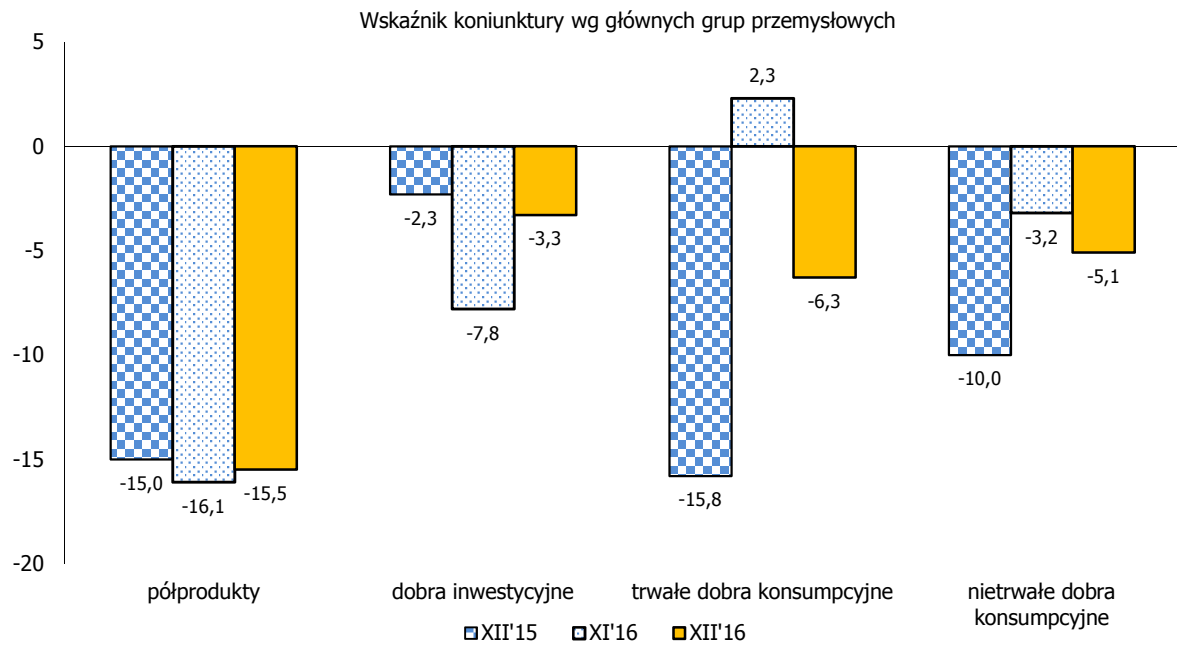
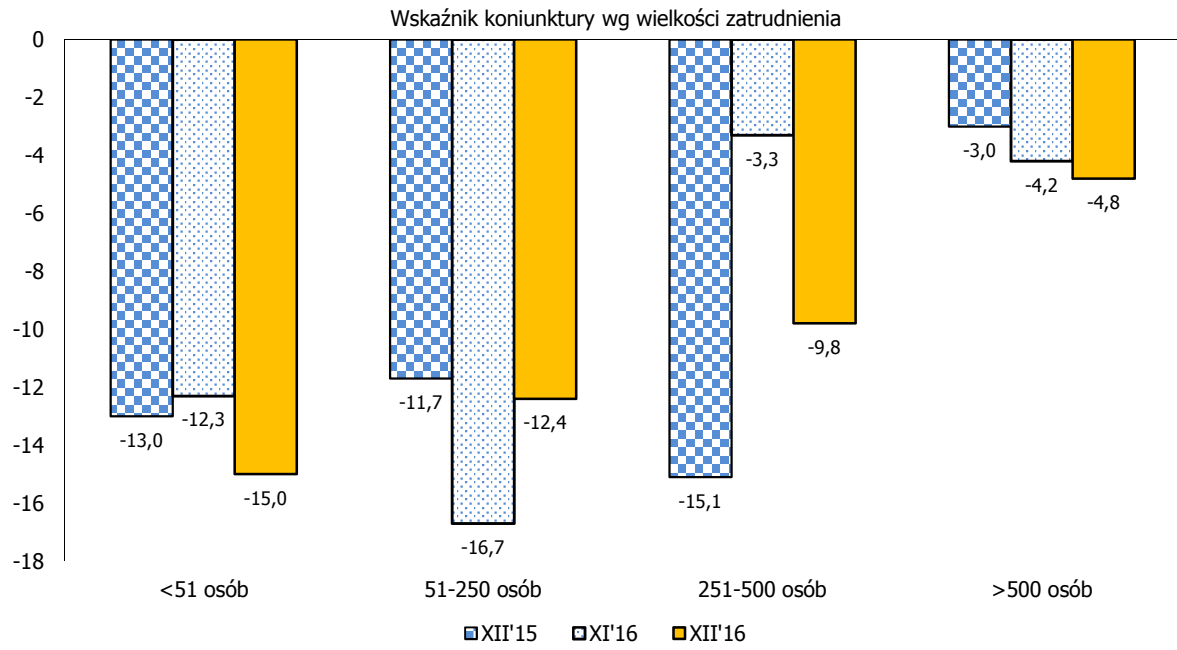
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

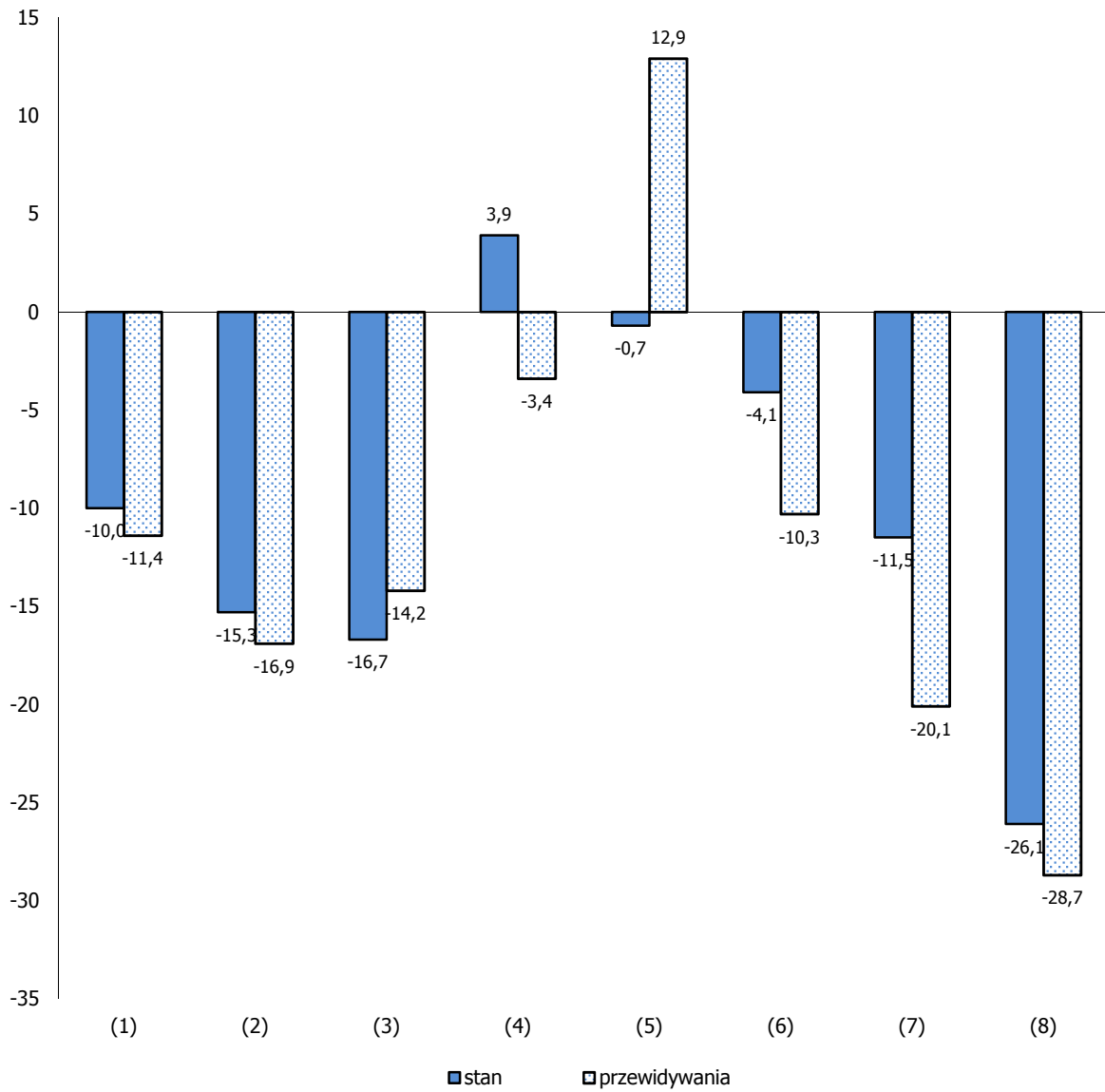

składowe salda	XII'15	VIII'16	IX'16	X'16	XI'16	XII'16
1. wielkość produkcji – przewidywania	-11,3	6,2	1,6	0,5	-14,3	-11,4
2. wielkość zamówień – stan	-18,0	-9,7	-11,1	-9,1	-14,0	-15,3
3. zapasy - stan	4,1	-4,5	-4,9	-3,8	3,7	3,9
wskaźnik koniunktury (IRGIND): (1.+2.-3.)/3	-11,1	0,3	-1,5	-1,6	-10,7	-10,2

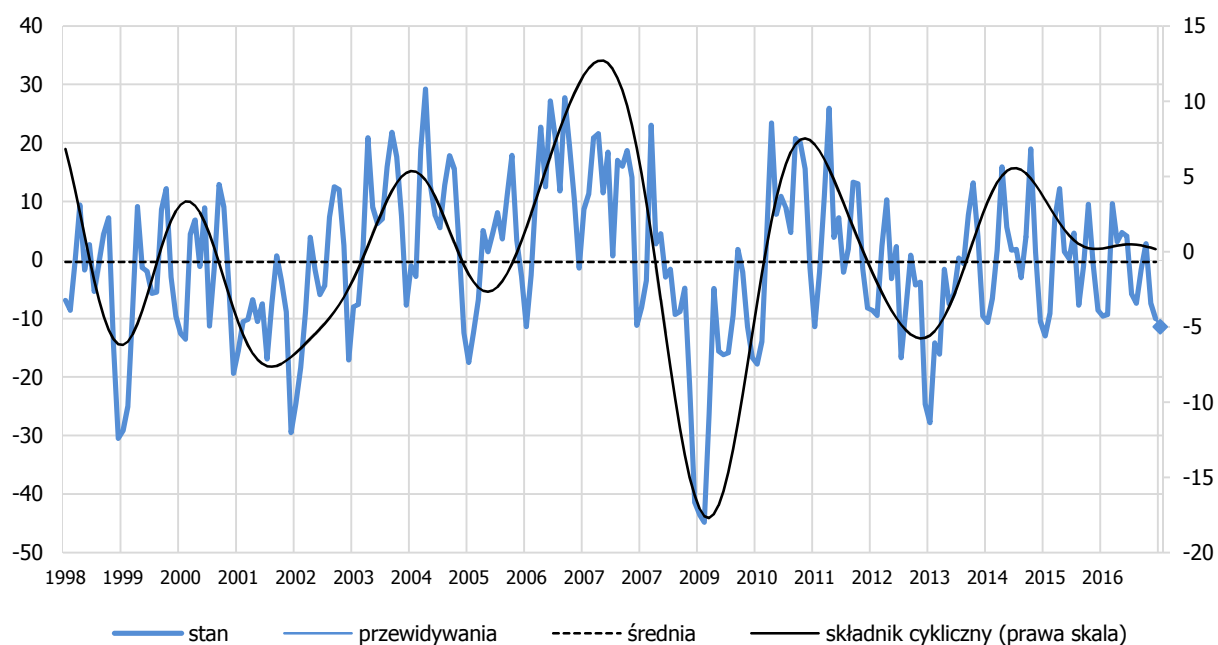
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

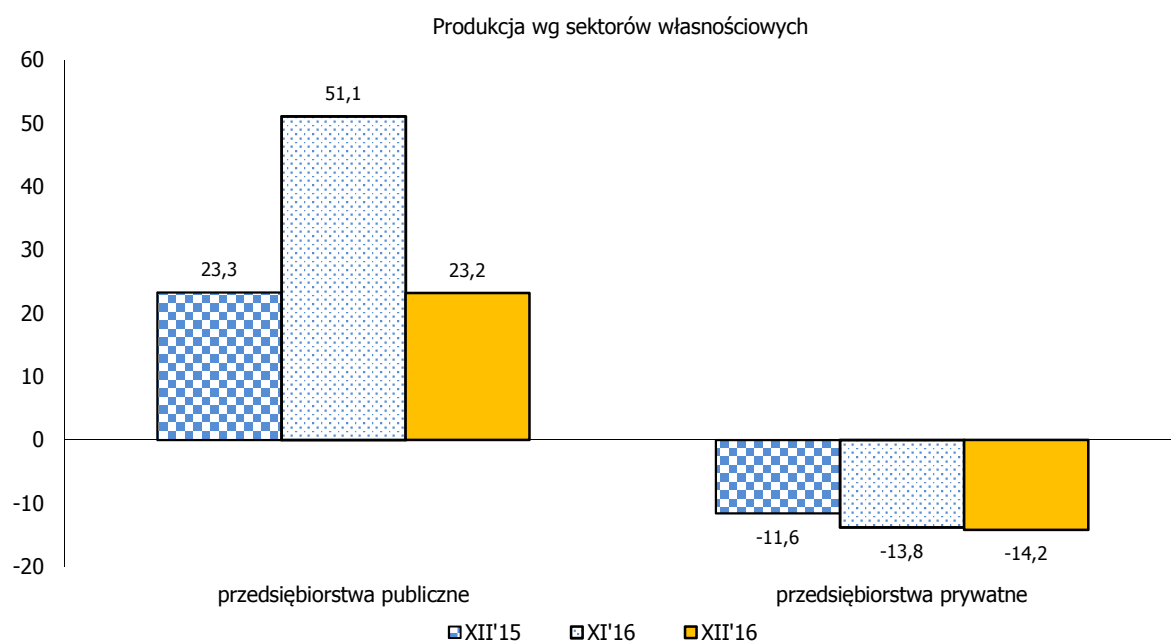
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej

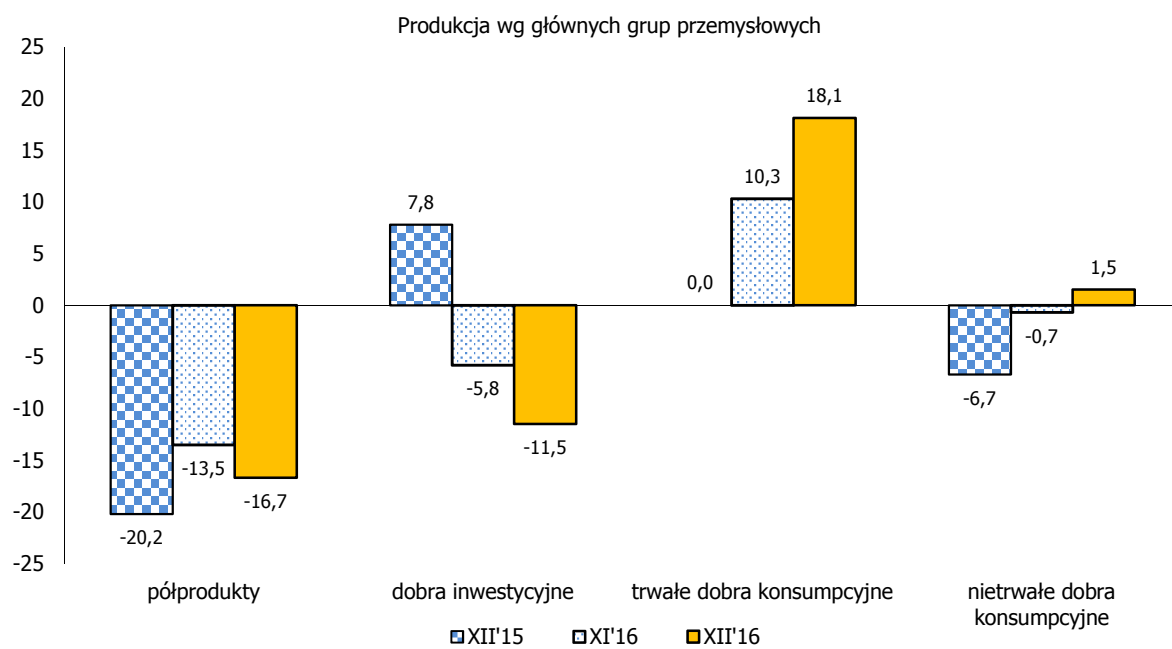
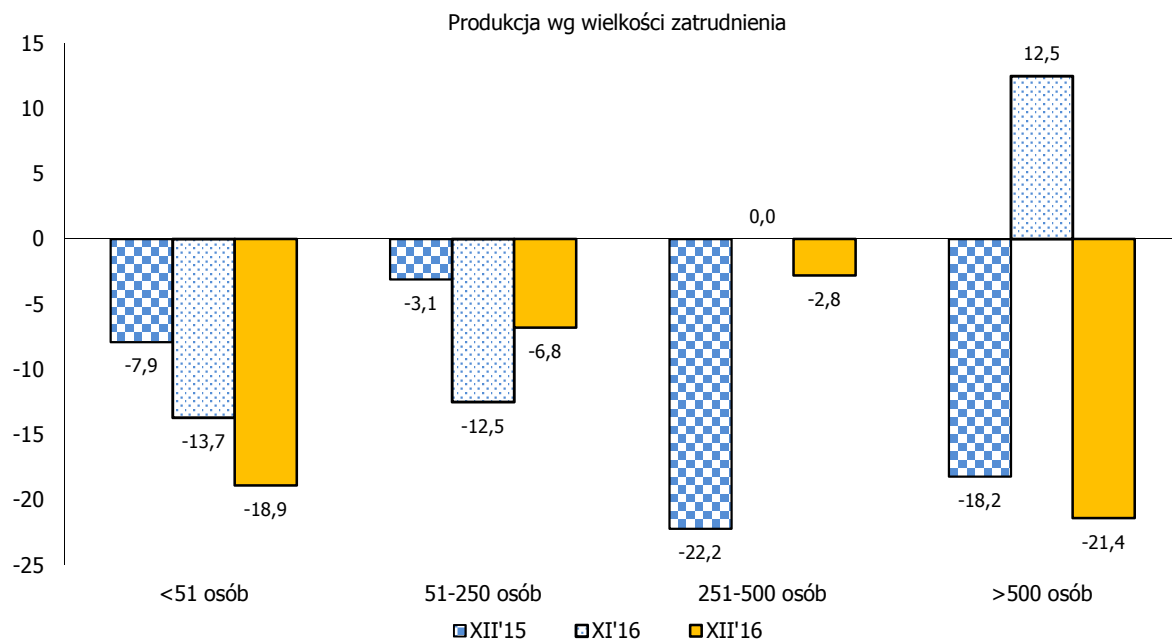
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1) Produkcja

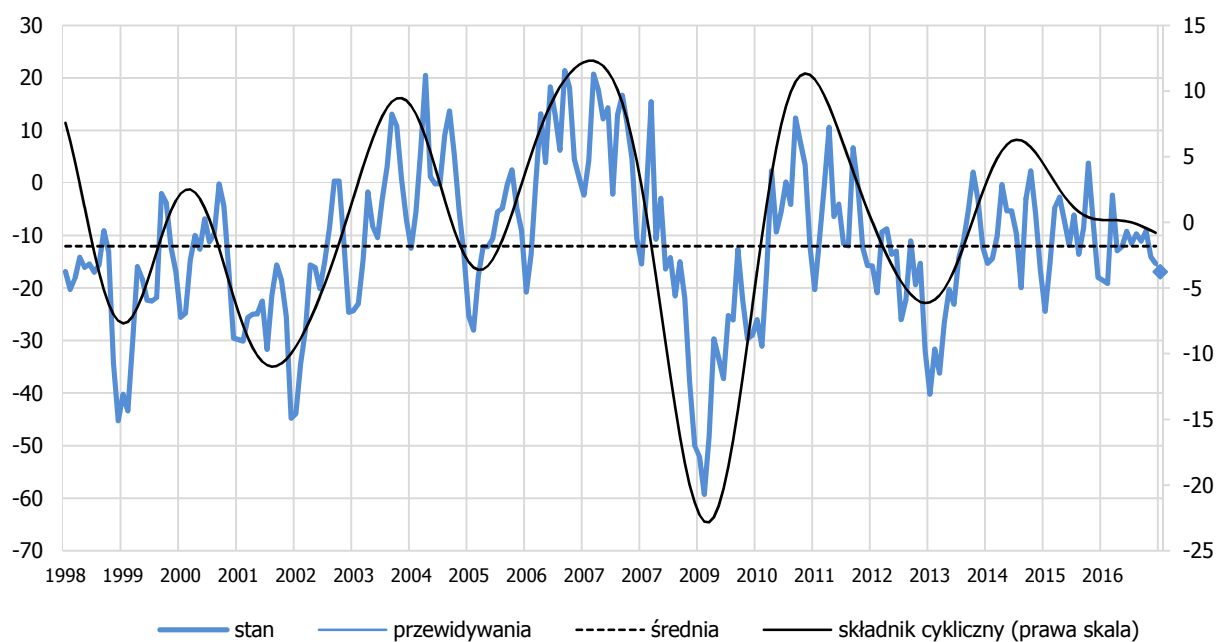

	XII'15	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	przewidywania
wzrost	20,4	19,8	27,7	19,2	20,2	17,3
brak zmiany	50,6	58,8	47,4	54,2	49,6	53,9
spadek	29,0	21,4	24,9	26,6	30,2	28,7
saldo (1.-3.)	-8,6	-1,6	2,8	-7,4	-10,0	-11,4

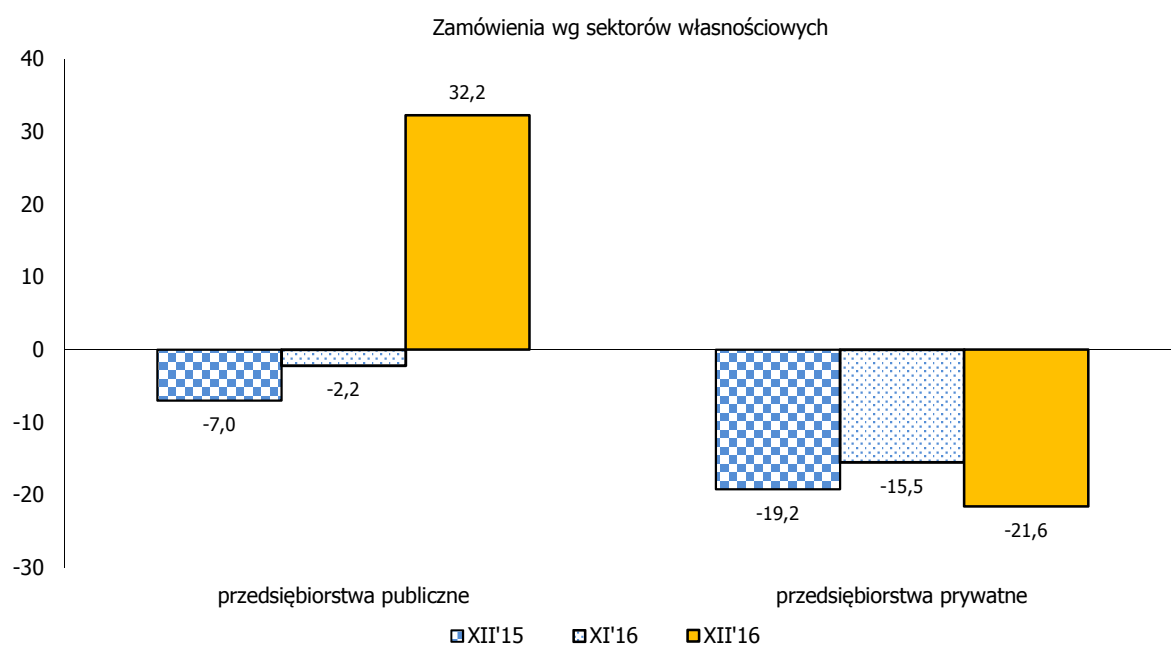

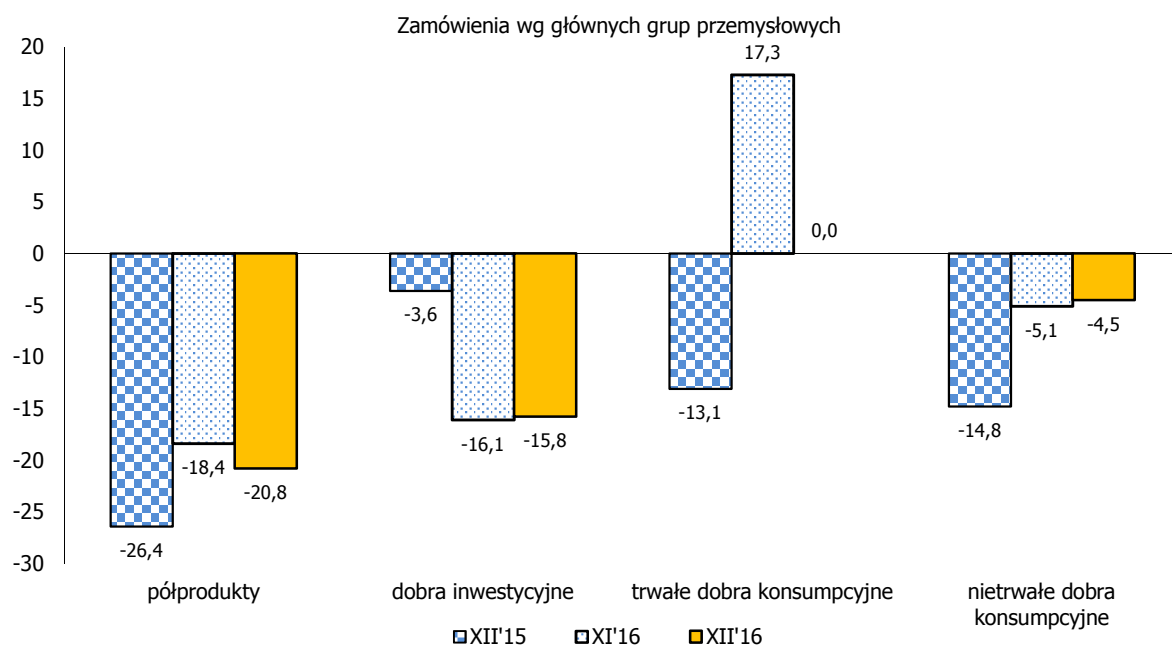
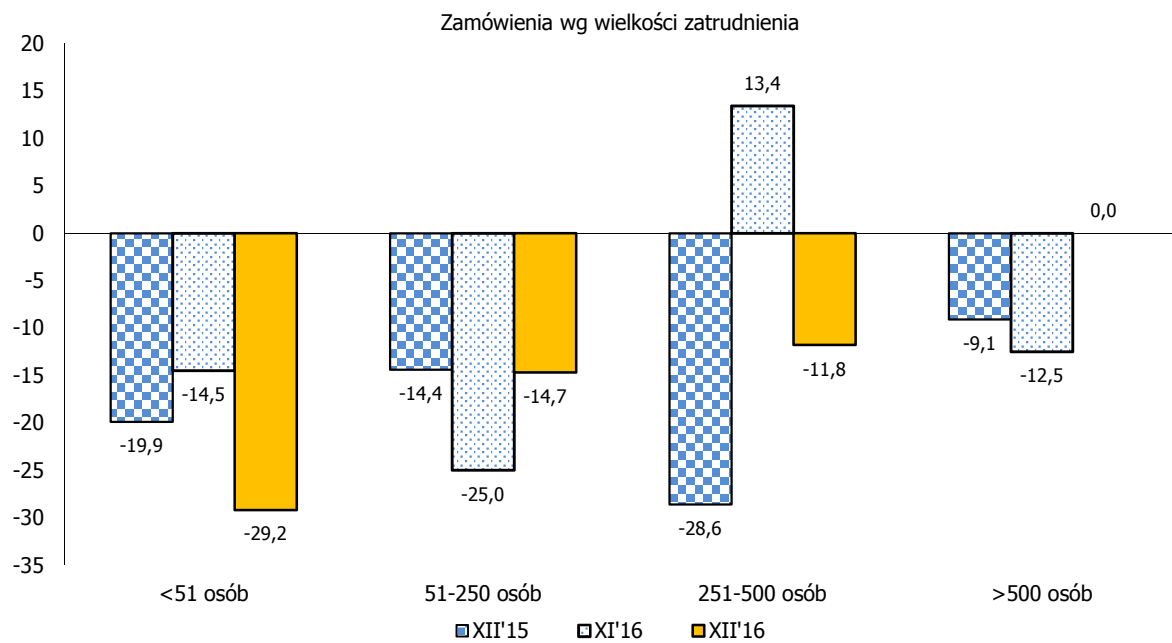

2) Zamówienia ogółem

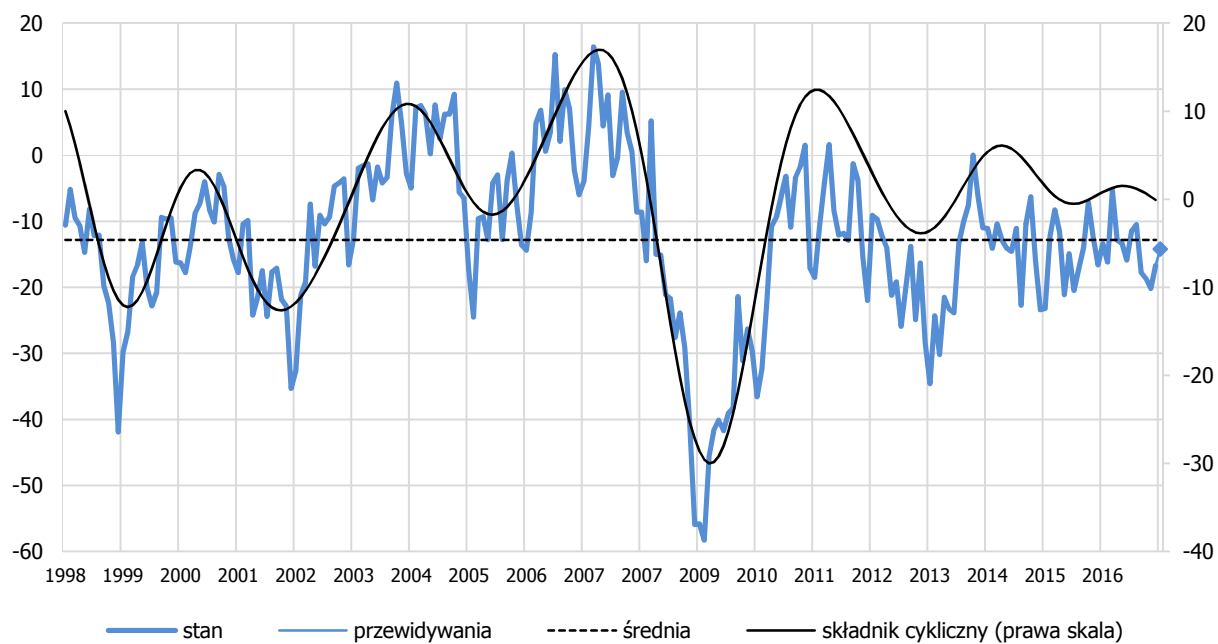

	XII'15	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	przewidywania
wzrost	15,8	17,6	22,6	16,5	20,0	16,7
brak zmiany	50,4	53,7	45,7	53,0	44,6	49,7
spadek	33,8	28,7	31,7	30,5	35,3	33,6
saldo (1.-3.)	-18,0	-11,1	-9,1	-14,0	-15,3	-16,9

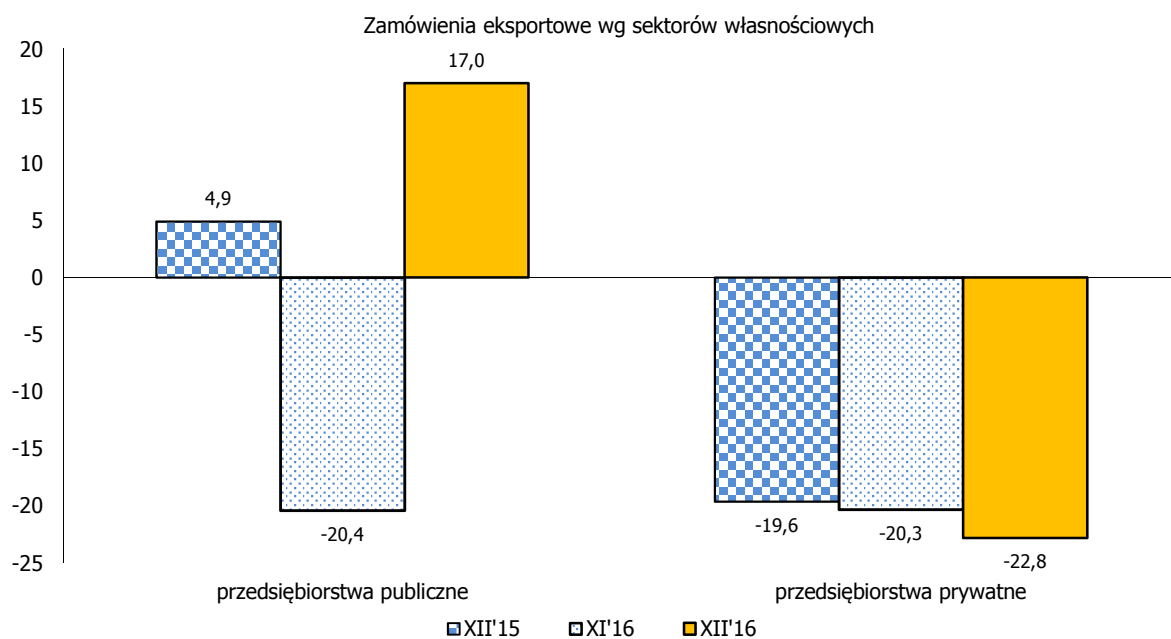

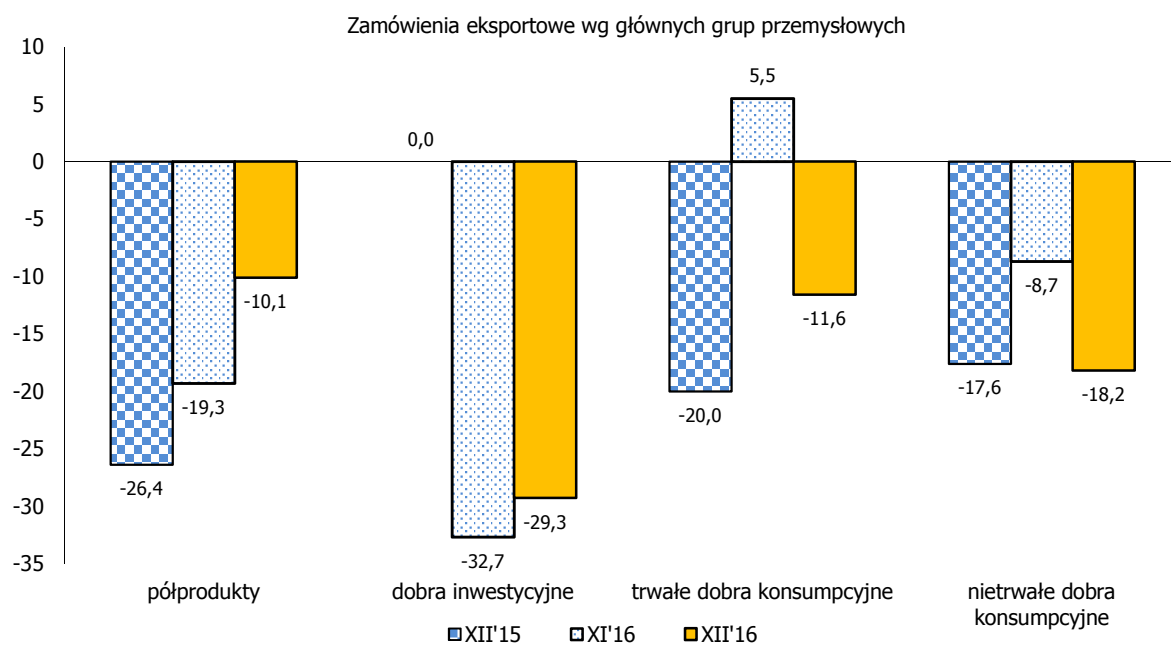
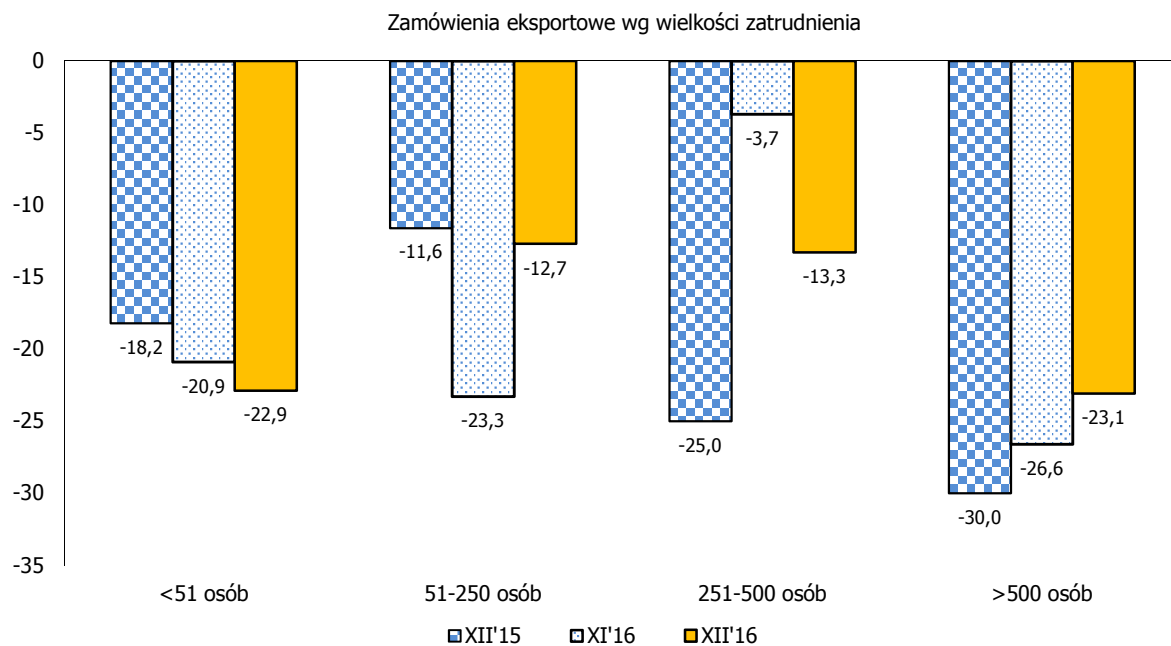

3) Zamówienia eksportowe

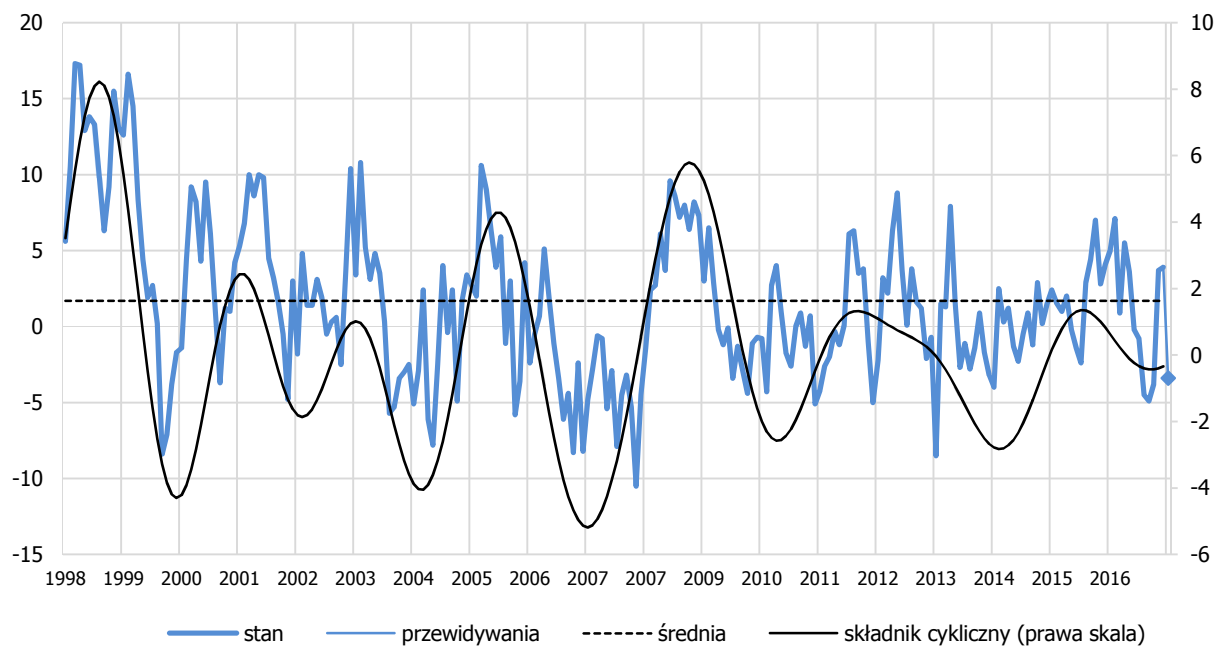

	XII'15	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	przewidywania
wzrost	17,0	12,0	15,8	11,4	14,1	14,2
brak zmiany	49,4	58,2	49,7	56,9	55,1	57,4
spadek	33,6	29,8	34,5	31,6	30,8	28,4
nie dotyczy	28,1	30,3	29,9	29,7	30,7	29,3
saldo (1.-3.)	-16,6	-17,8	-18,7	-20,2	-16,7	-14,2

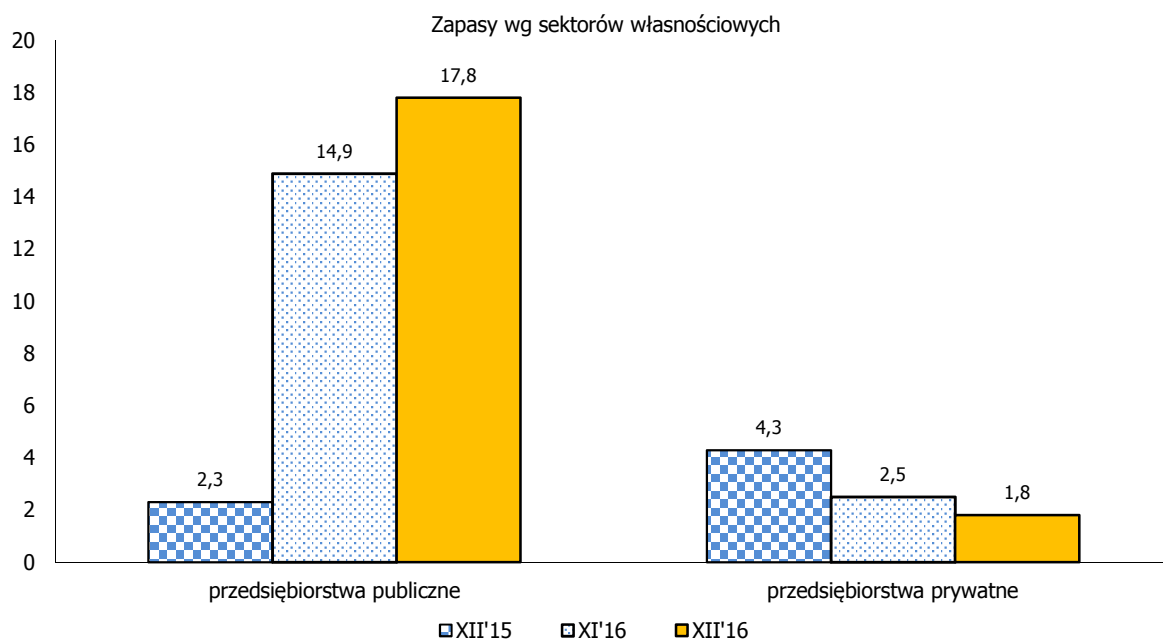

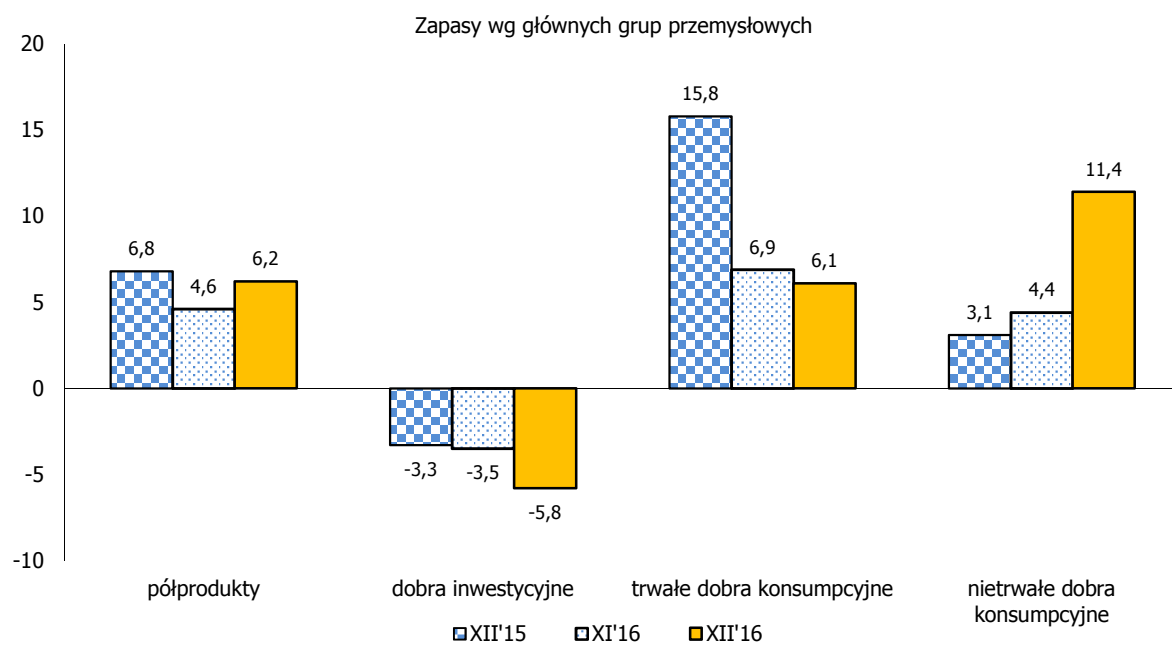
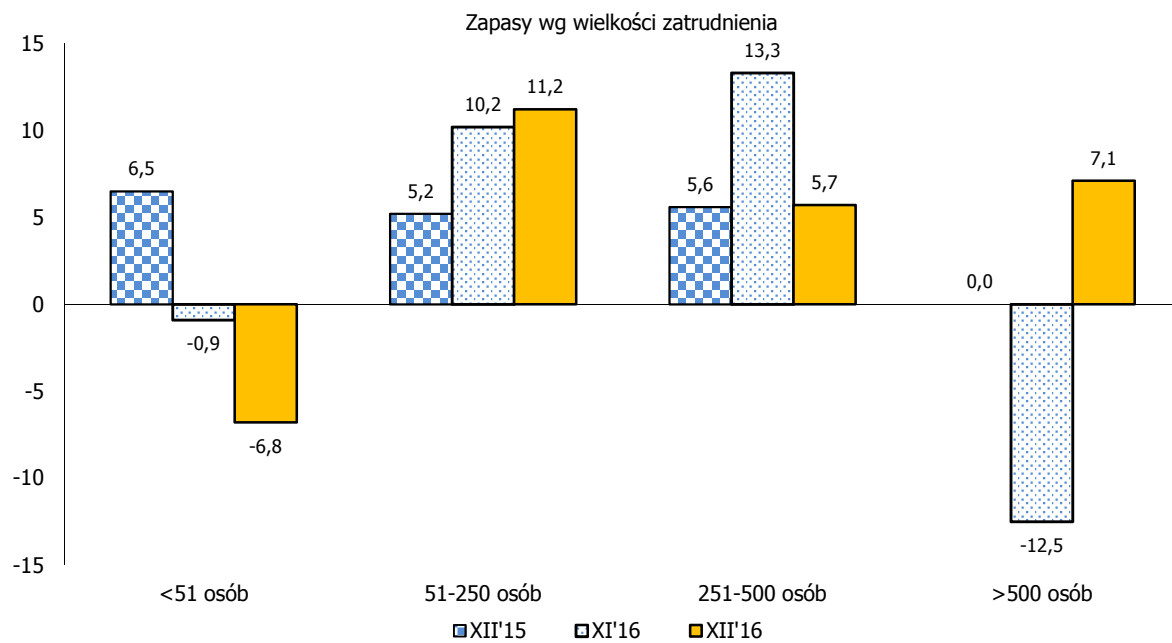

4) Zapasy

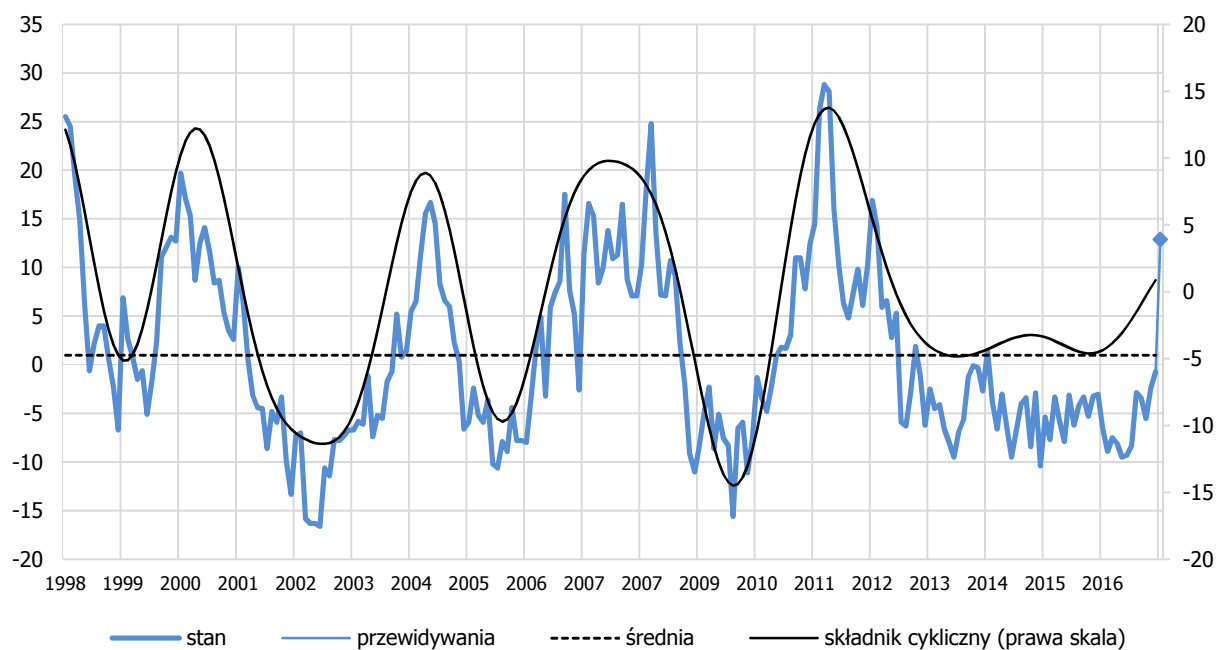

	XII'15	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	przewidywania
wzrost	17,8	12,5	12,7	16,3	18,1	13,3
brak zmiany	68,5	70,1	70,8	71,1	67,7	70,0
spadek	13,7	17,4	16,5	12,6	14,2	16,7
saldo (1.-3.)	4,1	-4,9	-3,8	3,7	3,9	-3,4

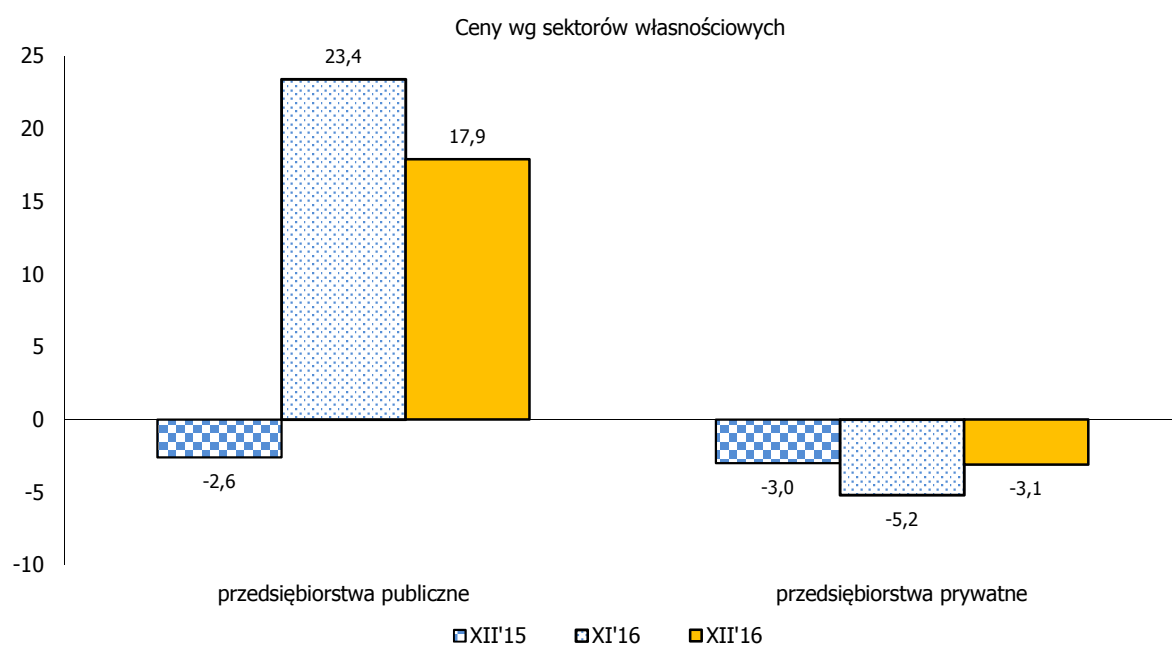

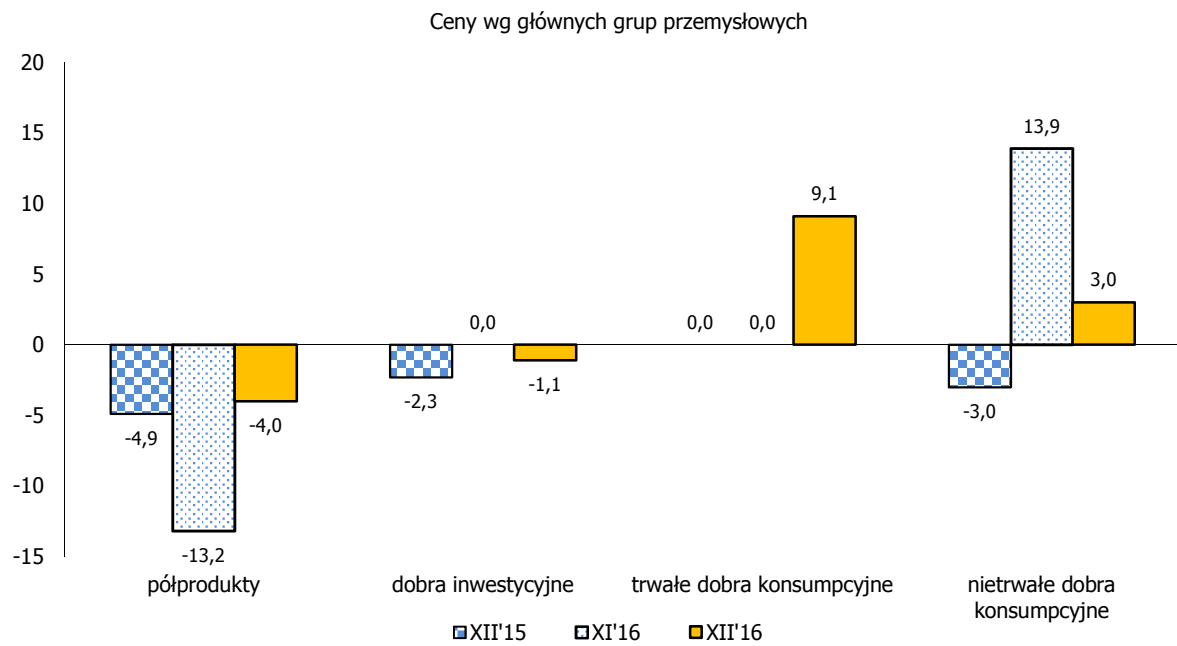
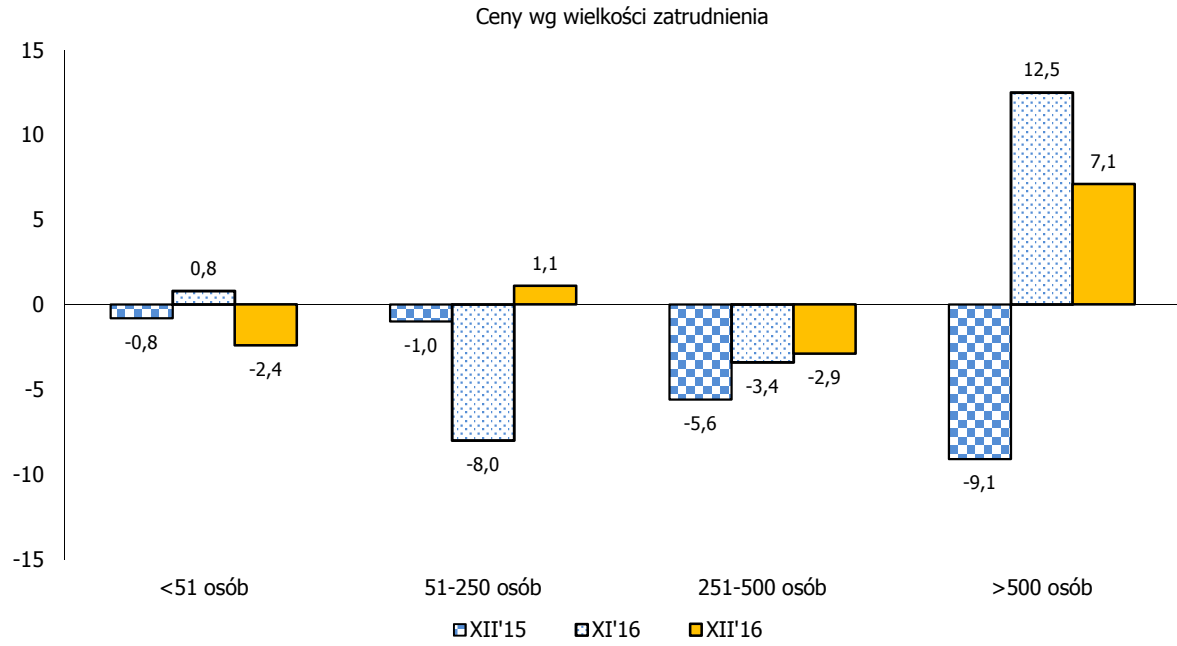

5) Ceny

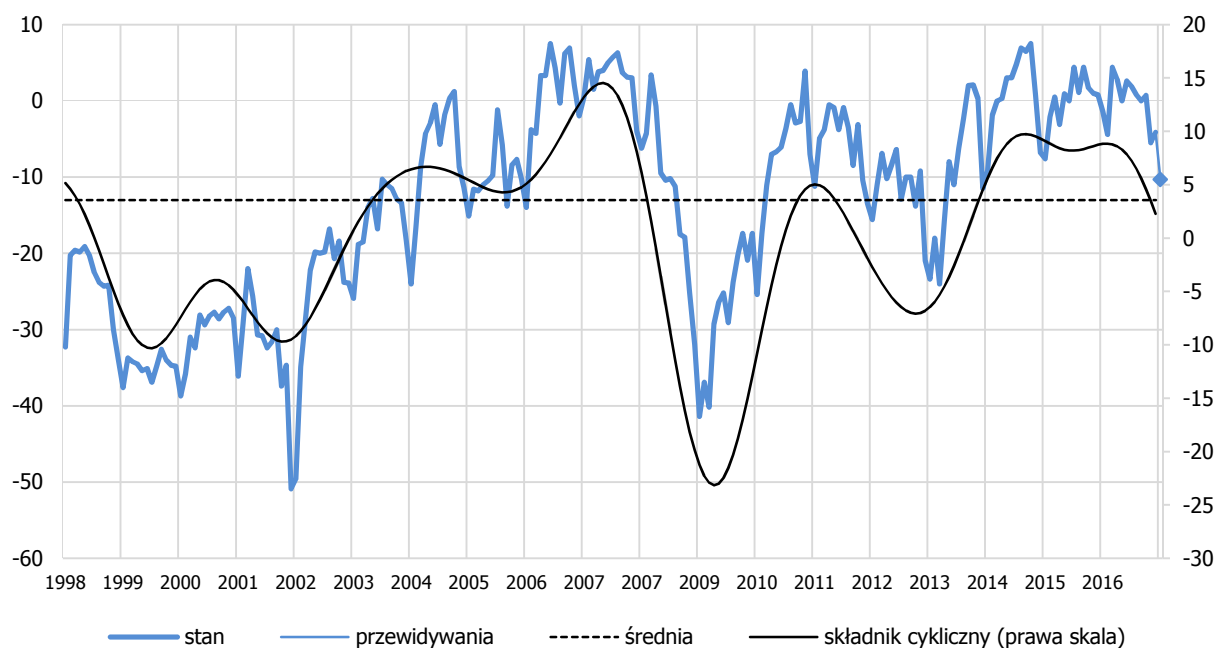

	XII'15	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	przewidywania
wzrost	6,9	8,5	9,2	9,3	9,6	22,9
brak zmiany	83,2	79,7	76,1	79,0	80,1	67,1
spadek	9,9	11,9	14,7	11,7	10,3	10,0
saldo (1.-3.)	-3,0	-3,4	-5,5	-2,4	-0,7	12,9

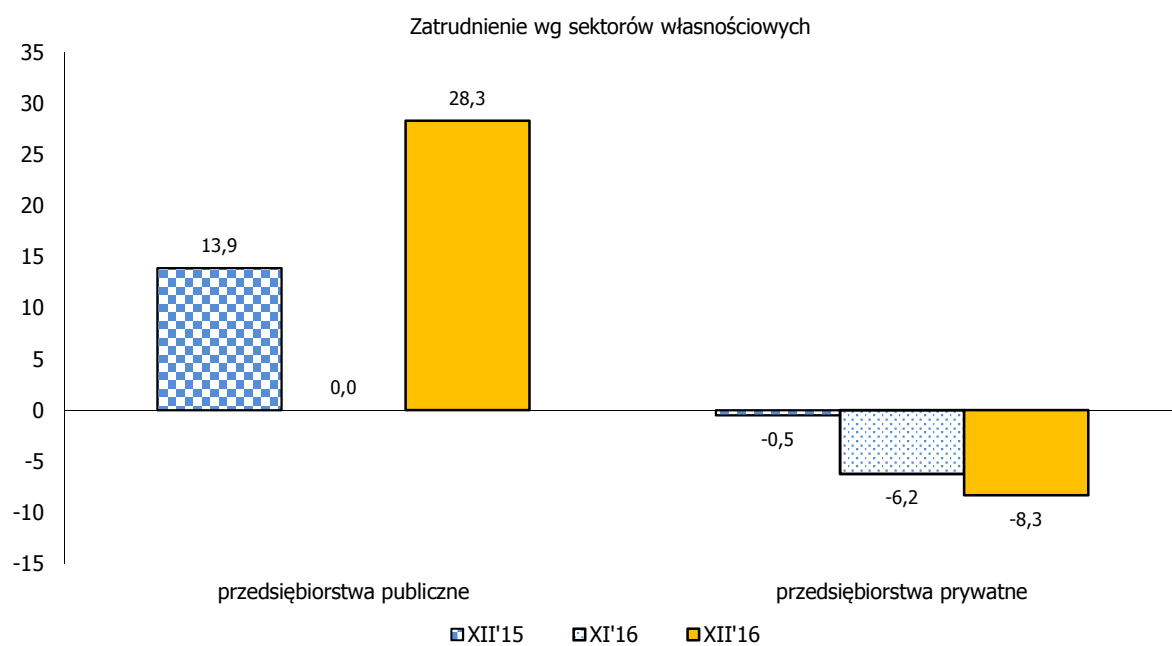

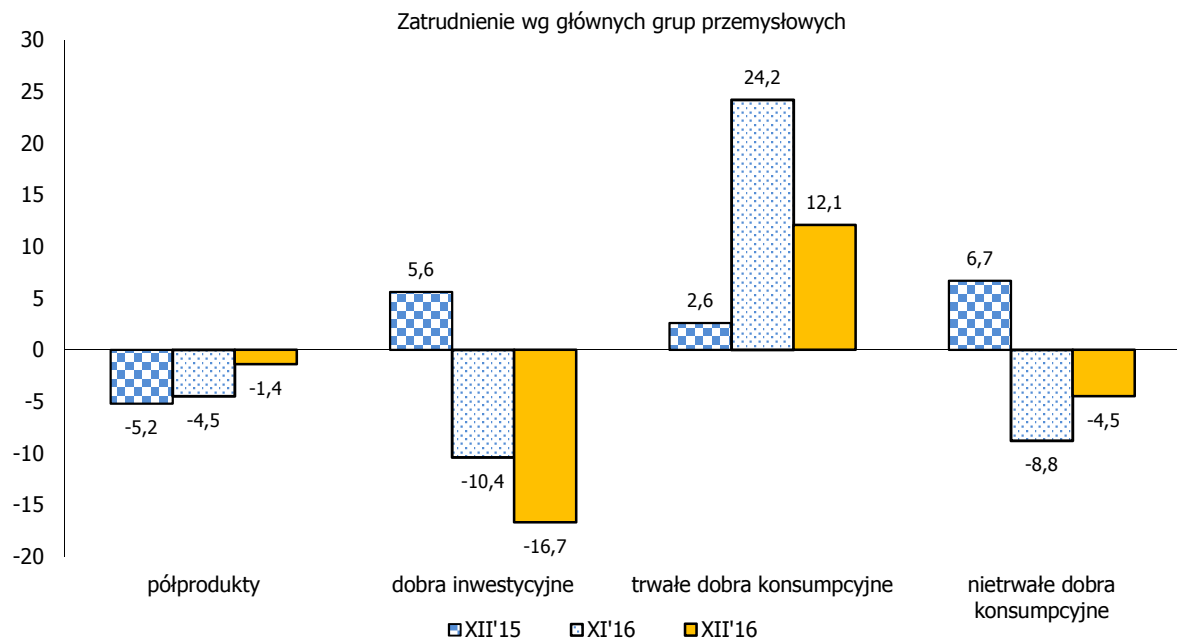
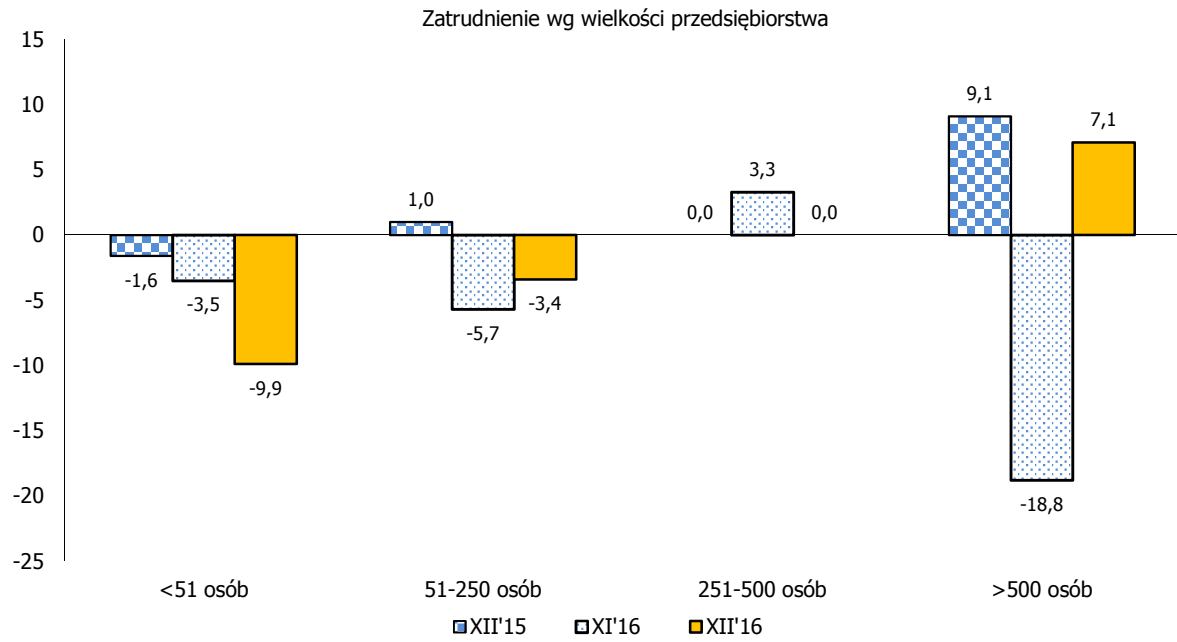

6) Zatrudnienie

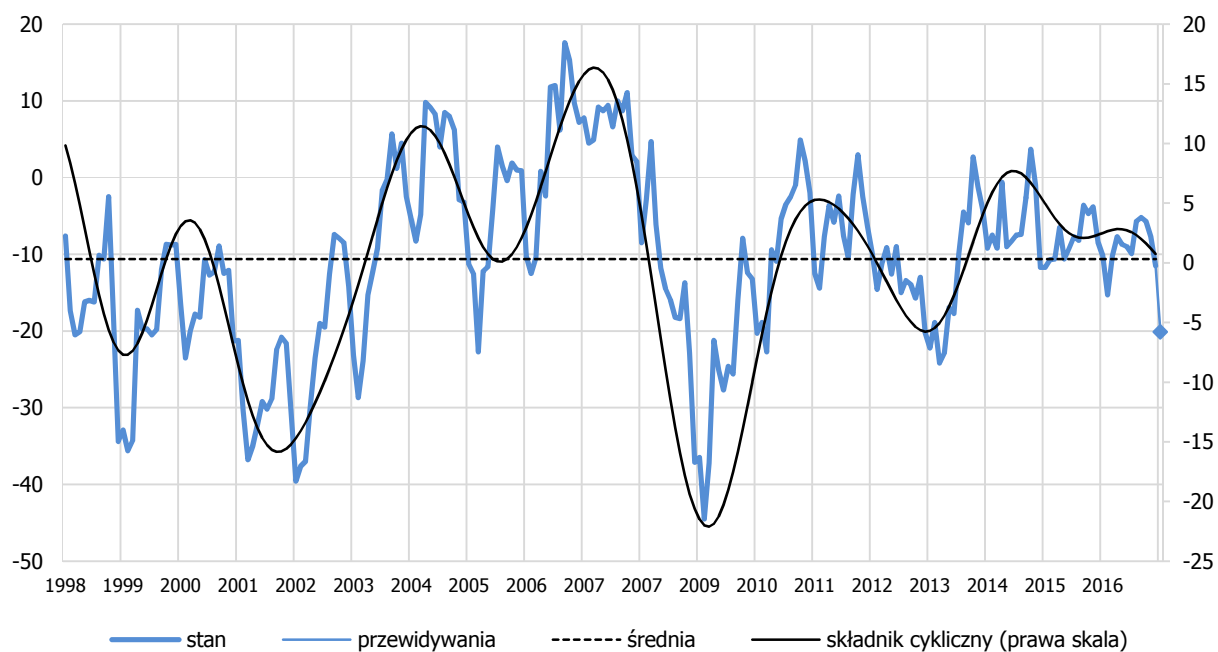

	XII'15	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	przewidywania
wzrost	11,9	13,1	14,3	11,7	12,6	11,2
brak zmiany	77,0	73,8	72,1	71,1	70,7	67,3
spadek	11,1	13,1	13,6	17,2	16,7	21,5
saldo (1.-3.)	0,8	0,0	0,7	-5,5	-4,1	-10,3

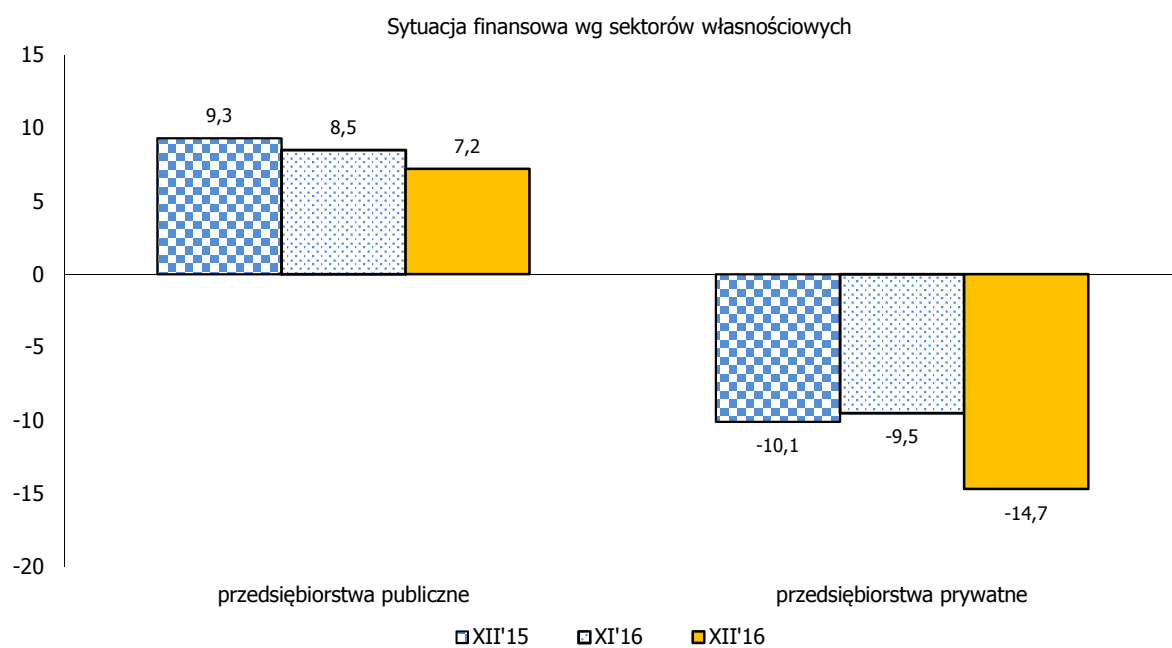

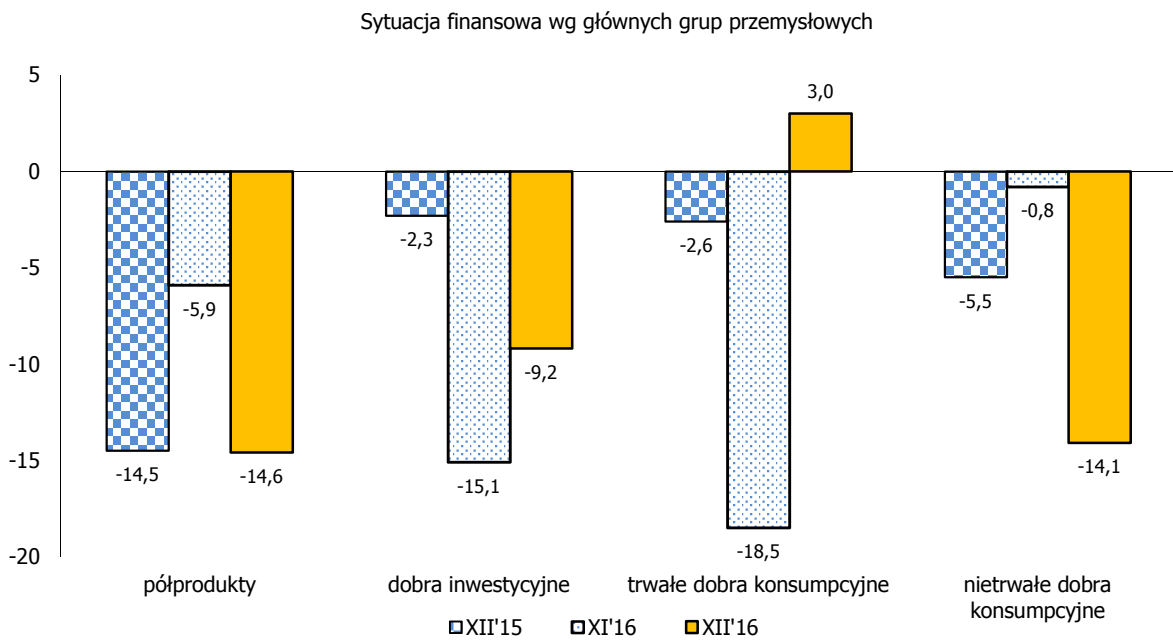
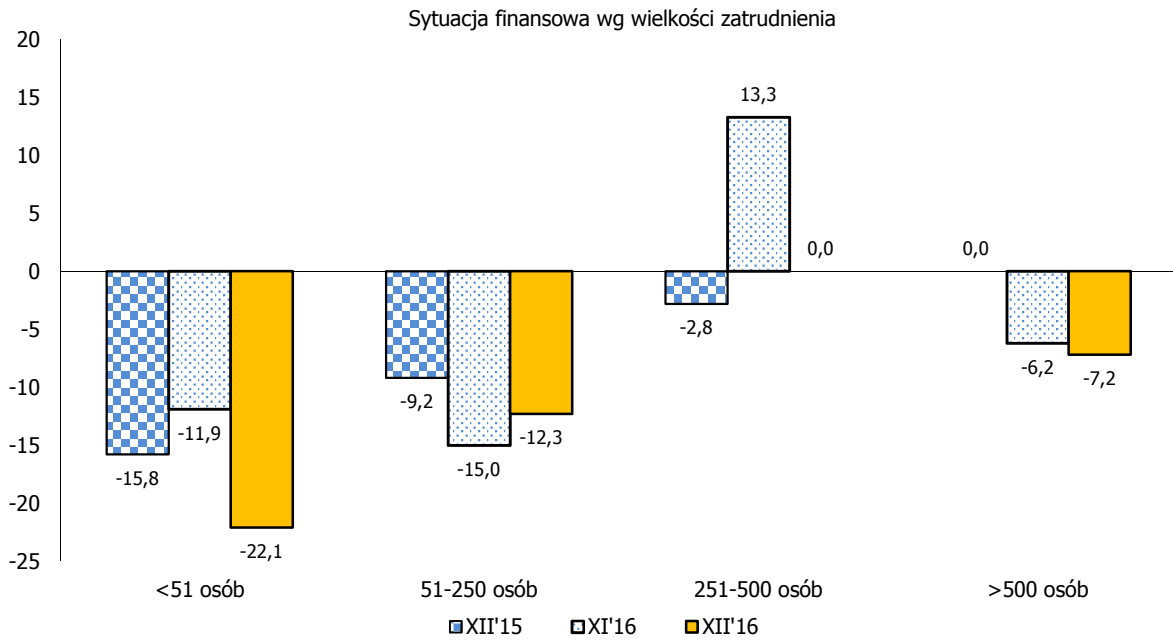

7) Sytuacja finansowa

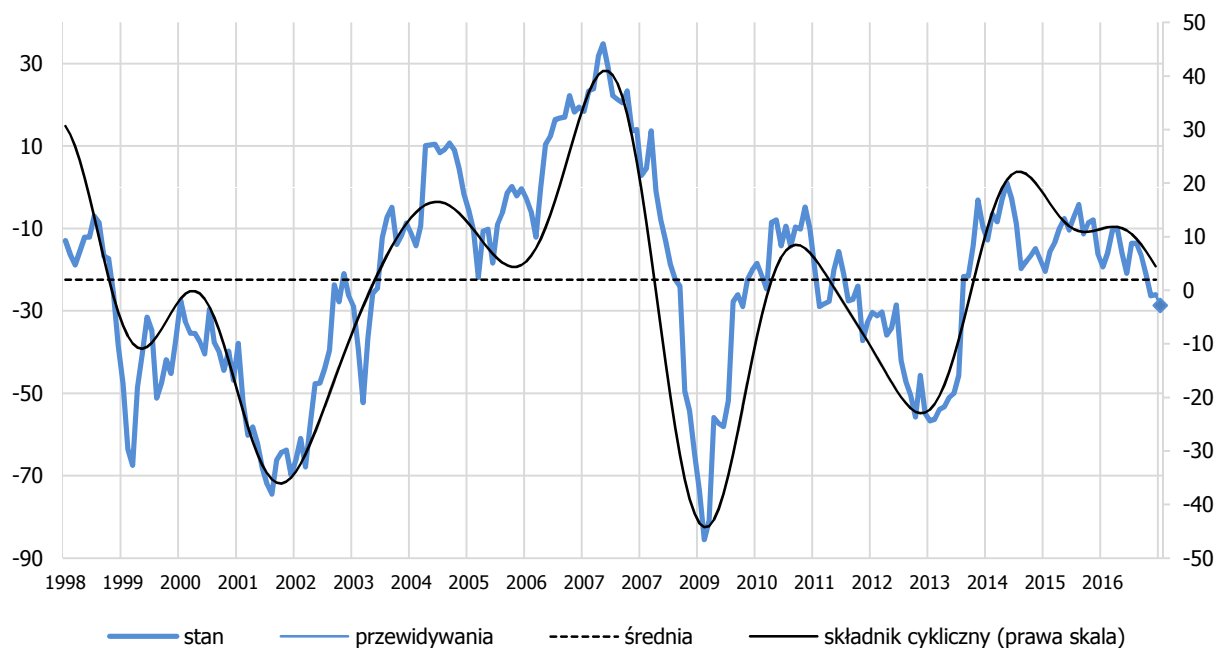

	XII'15	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	przewidywania
poprawa	12,8	14,7	13,0	13,4	13,4	9,8
brak zmiany	66,0	65,4	68,3	65,5	61,7	60,4
pogorszenie	21,2	19,9	18,7	21,1	24,9	29,9
saldo (1.-3.)	-8,4	-5,2	-5,7	-7,7	-11,5	-20,1

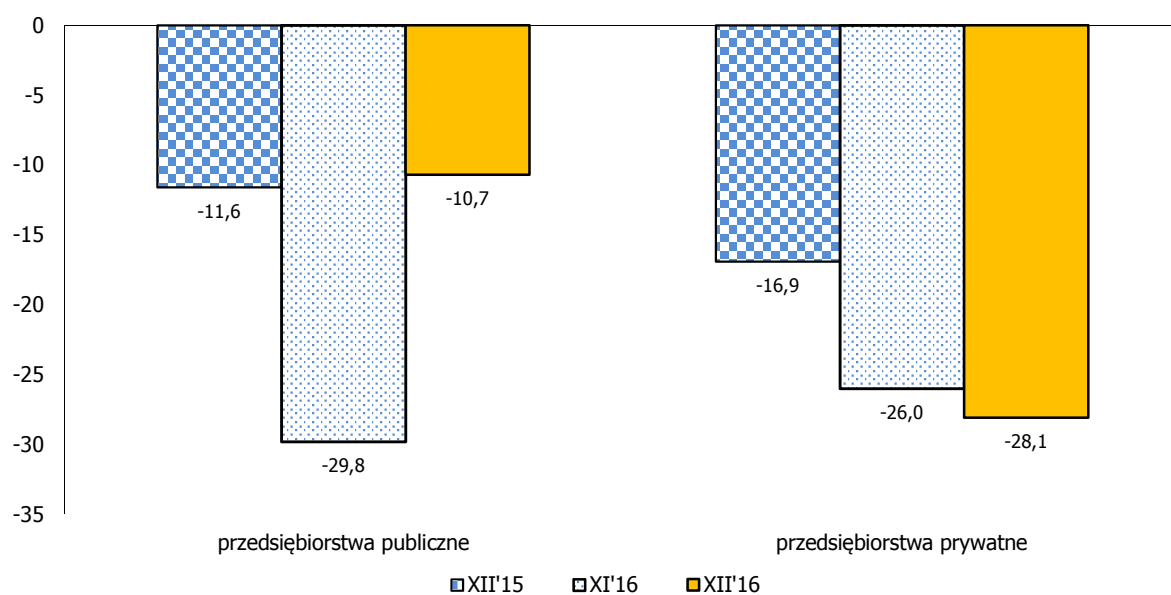

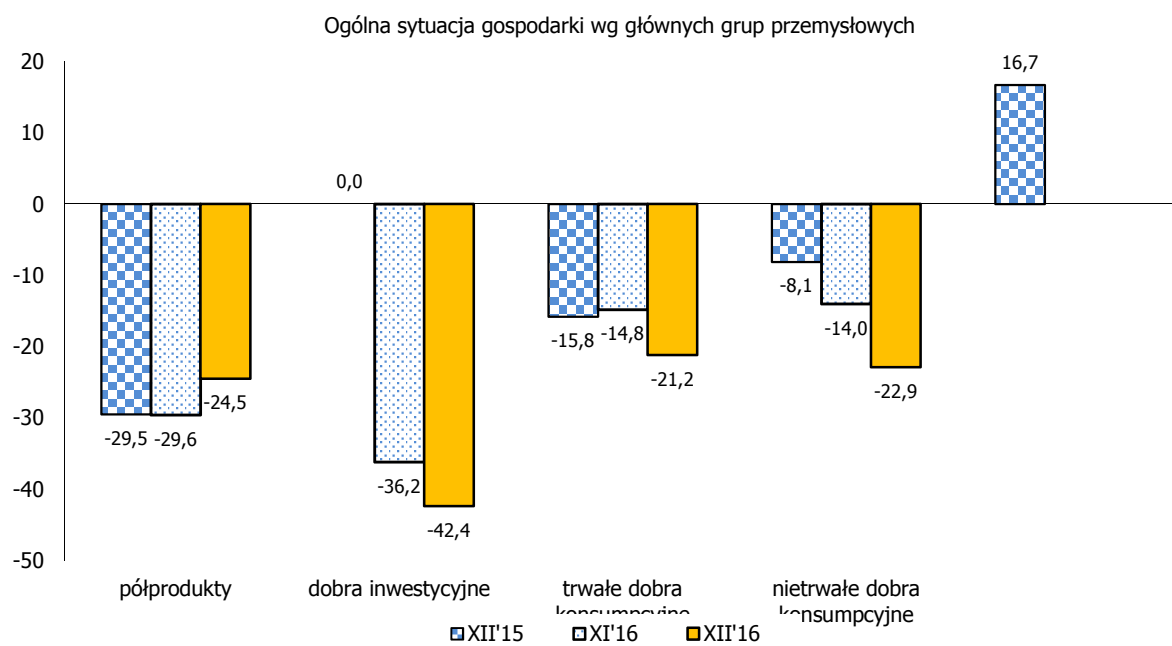
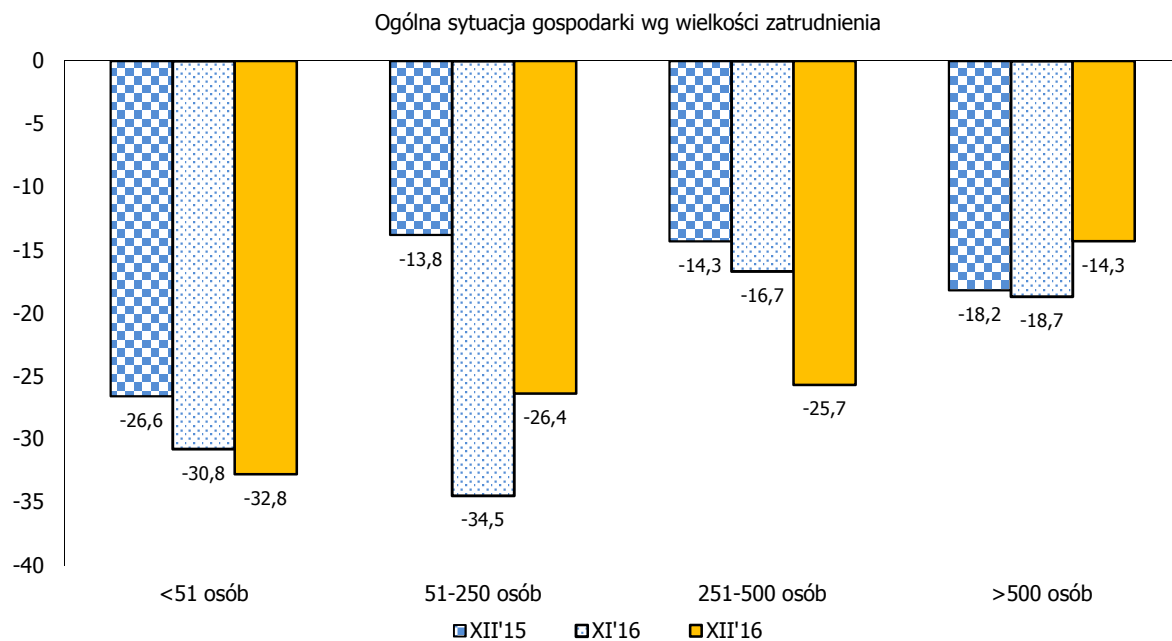
8) Ogólna sytuacja gospodarki

	XII'15	IX'16	X'16	XI'16	XII'16	przewidywania
poprawa	8,2	8,2	7,7	7,6	9,3	10,9
brak zmiany	67,4	67,1	63,5	58,5	55,3	49,5
pogorszenie	24,5	24,7	28,8	33,9	35,4	39,6
saldo (1.-3.)	-16,3	-16,5	-21,1	-26,3	-26,1	-28,7

Ogólna sytuacja gospodarki wg sektorów własnościowych

III. SUMMARY

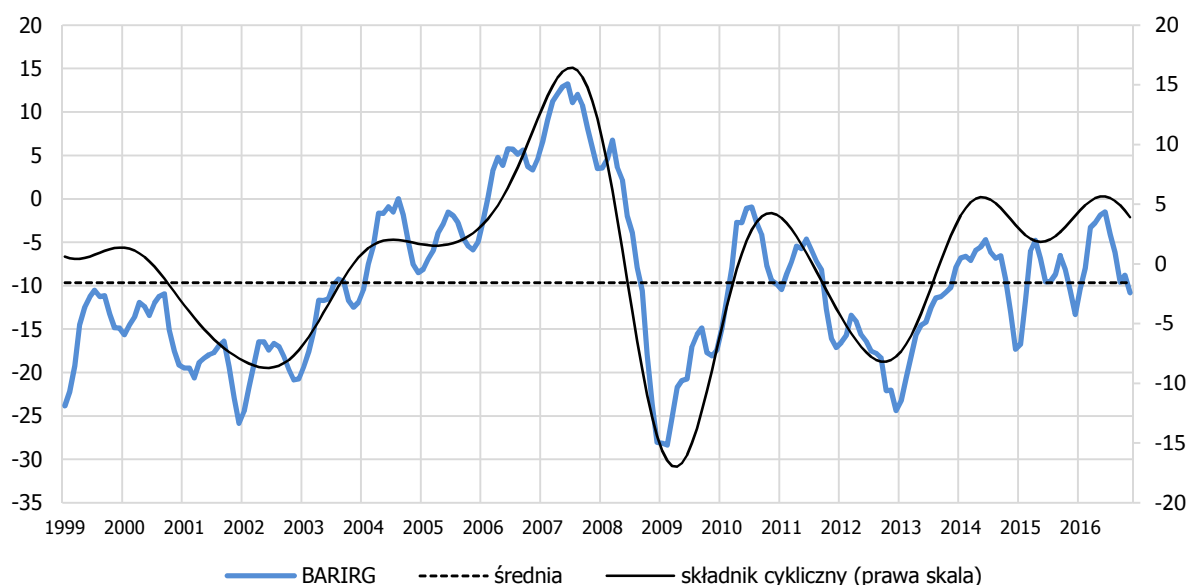
In December 2016 the industrial confidence indicator (ICI) increased by 0.5 points to -10.2 pts. It is now 0.9 pts down from the December 2015 figure. The indicator calculated for private firms declined by 0.9 pts to -11.8 pts, and is lower than a year earlier by 0.4 points. The indicator calculated for public enterprises grew by 12.2 pts to +2.9 pts, the figure higher by 12.2 pts than the December 2015 one. Business situation improved the most in manufacture of capital goods, the Zachodniopomorskie Voivodeship, and firms employing 51-250 persons.

The ICI changes were minor. It was public enterprises to record the unusual rise in the indicator. Its yearly changes, as well as the changes of the balances, were lower than recorded one month earlier. Firms' expectations over the next months are quite pessimistic. Public enterprises show less pessimism. Nevertheless, one should expect some improvement in business situation in the manufacturing industry in the coming months, as, usually, positive seasonal factors come up at the turn of the 1st and 2nd quarters of a year.

III. KONIUNKTURA W PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM W 2016 ROKU

Podobnie jak poprzednie dwa lata, także rok 2016 był zarówno dla całej gospodarki jak i przemysłu przetwórczego rokiem słabej koniunktury, której zmienność była niezgodna z obserwowanym do tej pory rytmem zmian sezonowych. Najsilniejsze oznaki ożywienia koniunktury odnotowano w pierwszym kwartale (rysunek poniżej). Surowe wartości barometru zwiększały się w tempie zbliżonym do odnotowanego w I kwartale 2015 r. Działo się to na skutek wzrostu wartości wskaźników koniunktury w handlu i sektorze bankowym oraz poprawy nastrojów gospodarstw domowych. Podobnie jak wówczas, nie przełożyły się jednak na ożywienie koniunktury w kraju. Przebieg linii składnika cyklicznego ma w skali roku wyraźną tendencję spadkową. Na początku drugiego kwartału wartość barometru zwiększyła się o 6,5 pkt. (kwartalnie), przebijając średnią dla tej pory roku. Zmiana ta była skutkiem poprawy koniunktury w budownictwie, sektorze bankowym i transporcie samochodowym. W skali roku przyrosty wartości wskaźników składowych barometru odnotowano tylko w budownictwie i transporcie samochodowym. Wartość barometru w kolejnych kwartałach zmniejszała się; na koniec roku wyniosła -9,4 pkt. i była niższa o 1,3 pkt. od wartości w IV kwartale 2015 r. Na zmiany wartości BARIRG w skali całego roku najsilniej wpływały zmiany wartości wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym. Cechowała je duża zmienność, wynikająca nie tyle ze zmian w sferze realnej i nominalnej gospodarki, co z polityki podatkowej rządu wobec tego sektora.

Zmiany koniunktury w przemyśle przetwórczym w skali całego roku miały zdecydowanie mniejszy wpływ na koniunkturę w kraju niż w poprzednich latach. Ponownie, zamiast oczekiwanej z miesiąca na miesiąc poprawy koniunktury mieliśmy do czynienia z dryfowaniem gospodarki (rysunek na s. 6). Wyraźnie też widać rozdziew pomiędzy przebiegiem szeregu surowego a składnika cyklicznego, wskazującego, być może, na zawodność dotychczasowych metod estymacji składnika cyklicznego. Duży wpływ na zmiany koniunktury w ciągu roku miały napięcia polityczne, zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne.

Barometr IRG SGH w latach 1999-2016.

Rok 2016 oczekiwany był z nadzieją poprawy koniunktury. W końcu roku można stwierdzić, iż nadzieje te nie spełniły się. Najbardziej charakterystyczną cechą sytuacji w przemyśle przetwórczym

była zmienność nastrojów przedsiębiorców, najsilniej widoczna w przekroju według form własności. W wahaniami wskaźnika koniunktury rytm sezonowy jest silnie zakłócony. Wartości IRGIND przez większość miesięcy pozostawały ujemne – co oznacza, że odsetek przedsiębiorców odczuwających pogorszenie koniunktury był większy – i niższe od wartości średniej. Tylko dwukrotnie, w marcu i w sierpniu, wskaźnik przyjął wartości dodatnie, odpowiednio +2,4 pkt. i +0,3 pkt. Te próby odbicia nie zmieniły jednak tendencji spadkowej, dominującej w przebiegu zarówno wartości surowych jak i składnika cyklicznego. W ciągu roku wartość wskaźnika zmniejszyła się o prawie 5,0 punktów, z -5,3 do -10,2 pkt. Był to zatem spadek większy niż w 2015 r., kiedy wyniósł 3,0 pkt.

Inną cechą, powtarzającą się w roku 2016, a widoczną w latach wcześniejszych, było „zagubienie się” przedsiębiorstw, które wyrażało się w prawie naprzemiennych wzrostach i spadkach wartości wskaźnika koniunktury, oraz różnicach w ocenie zarówno sytuacji bieżącej jak i prognoz na najbliższą przyszłość. Oceny sytuacji bieżącej, dokonywane przez przedsiębiorstwa publiczne, cechował większy optymizm. Wskaźnik koniunktury dla sektora publicznego częściej przyjmował wartości dodatnie, ale amplituda ich zmian była zdecydowanie większa. Wartości wskaźnika w ciągu 12 miesięcy zmieniały się w przedziale od -9,3 do +15,5 pkt. W skali całego roku wartość wskaźnika zmalała o 3,6 pkt., z poziomu +6,5 do +2,9 pkt. Oceny przedsiębiorców prywatnych były mniej optymistyczne. Wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym tylko raz, w marcu 2016, przyjął wartość dodatnią, +2,1 pkt. W pozostałych miesiącach pozostawały one ujemne. Amplituda ich wahań była mniejsza, mieściła się w przedziale od -11,8 do +2,1 pkt. W skali całego roku spadek wartości wskaźnika w sektorze prywatnym był nieco większy niż w publicznym; wyniósł 4,8 pkt. Podobne zróżnicowanie reakcji firm prywatnych i publicznych widoczne było na poziomie podstawowych pytań testu koniunktury. Dotyczy to przede wszystkim poziomu produkcji i portfela zamówień, zarówno ogólnych jak i eksportowych.

Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji dodatnie wartości przyjmowało tylko w II kwartale. Zmiana wartości salda w skali roku była niewielka, wyniosła 0,4 pkt., z poziomu -9,6 do -10,0 pkt. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień była ujemna przez cały rok. Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych dodatnie wartości przyjmowało w III kwartale. W obu przypadkach zmiany wartości sald w skali roku sięgały ok. 3 punktów, chociaż zmiany z miesiąca na miesiąc były zróżnicowane. Także zmiany wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zapasów cechowała duża zmienność. W pierwszej połowie roku wartości salda były dodatnie, w drugiej połowie zaczęły przyjmować wartości ujemne. Największe zróżnicowanie opinii przedsiębiorstw prywatnych i publicznych dotyczyło zmian cen. W ciągu roku wartość salda wzrosła o 5,9 pkt. Saldo odpowiedzi na pytanie o poziom zatrudnienia w grudniu osiągnęło wartość niższą niż w styczniu; różnica wyniosła 2,7 pkt. Saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw przez cały rok przyjmowało wartości ujemne. Jego wzrosty i spadki powtarzały się niemal z miesięczną regularnością. Roczna zmiana wartości salda wyniosła 1,3 pkt. Ujemne wartości, najniższe w kolejnych edycjach badania, przyjmowało także saldo odpowiedzi na pytanie o ocenę ogólnej kondycji gospodarki polskiej. W skali roku wartość salda zmniejszyła się o 6,8 pkt.

Pogarszanie się koniunktury odczuli także eksporterzy. Poprawę odnotowano tylko w II kwartale. W pozostałych okresach wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji na eksport malały. W ciągu całego roku wartość salda obniżyła się o 6,9 pkt., z poziomu -5,9 do -12,8 pkt. Opinie przedsiębiorstw o konkurencyjności ich towarów na rynkach zagranicznych i towarów zagranicznych na rynku krajowym zmieniały się w ciągu roku naprzemiennie, nie wykazując stałej tendencji. Przez cały rok przedsiębiorstwa wyżej oceniały korzyści z produkcji na eksport w porównaniu z produkcją na rynek krajowy. Przez cały roku rósł również przeciętny koszt produkcji.

Zmianom koniunktury towarzyszyły zmiany w stopniu wykorzystania mocy produkcyjnych. W I kwartale wyniósł on 73,3%. W II kwartale odnotowano spadek stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych o 1,1 pkt. proc., a w III wzrost o 4,4 punktu proc. W IV kwartale stopień wykorzystania mocy produkcyjnych ponownie spadł o 3,1 pkt., do poziomu 73,5%.

W ciągu roku zmieniały się także opinie przedsiębiorstw o uciążliwości barier działalności gospodarczej. W I i II kwartale przedsiębiorstwa informowały o wzroście uciążliwości głównych barier działalności gospodarczej, w III kwartale o jej zmniejszeniu, a w IV o ponownym ich nasileniu się. Nie zmieniła się natomiast względna dolegliwość poszczególnych barier. Do najsilniej odczuwanych przez przedsiębiorców od wielu lat należą: bariera popytowa, podatkowa i prawna. Od połowy 2015 roku narastają problemy ze znalezieniem wykwalifikowanej siły roboczej.

Nakłady na wydatki inwestycyjne w pierwszym półroczu zmniejszyły się, natomiast w drugim odnotowano ich wzrost. Salda pytań dotyczących inwestycji przyjęły wartości dodatnie. W zamierzeniach inwestycyjnych na najbliższe sześć miesięcy przedsiębiorstwa deklarowały przede wszystkim chęć wymiany wyposażenia, mechanizację i automatyzację produkcji oraz oszczędzanie energii. Jako największe ograniczenia inwestycji przedsiębiorstwa wymieniają od wielu lat niedostateczny popyt oraz niewystarczający zysk i obawę przed zadłużeniem.

Przez cały rok utrzymywało się duże zróżnicowanie koniunktury w analizowanych przekrojach: rodzajowym, regionalnym, według wielkości przedsiębiorstwa. Najsilniej zmiany koniunktury odczuwały przedsiębiorstwa najmniejsze i największe. Wartości wskaźników koniunktury dla tych grup przedsiębiorstw zmieniały się bardziej niż dla pozostałych grup przedsiębiorstw.